

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ KONSOLIDOVANOG
MESSER TEHNOGAS A.D ZA 2019.GODINU**

Beograd, april 2020.

S A D R Ź A J:

I. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2019. godinu	5
1.1. Bilans stanja	6
1.2. Bilans uspeha	12
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine	16
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu.....	18
1.5. Izveštaj o ostalom rezultatu.....	28
1.5. Napomene uz finansijske izveštaje	30
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2019. godinu (u celini)	78

II. KONOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2019. GODINU

1. Opšti podaci.....	171
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura pravnog lica.....	172
3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe, uključujući finansijske I nefinansijske pokazatelje relevantne za poslene aktivnosti a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu imovine Grupe, kao i informacije o kadrovskim pitanjima.....	173
4. Opis očekivanog razvoja Grupe u narednom period, planirani budući razvoj,promene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih razlika i pretnji kojim je poslovanje društva izloženo.....	176
5. Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se korste zaštite.....	177
6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efikasnosti.....	177
7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izvestaj priprema.....	177
8. Svi značajni poslovni sa povezanim licima.....	182
9. Aktivnosti Grupe na polju istraivanja i razvoja.....	182
10. Infomacije o ulaganju u cilju zaštite životne sredine.....	182
11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija.....	183
12. Postojanje ogranka.....	183

13. Finansijski instrumenti koje Grupa koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.....	183
14. Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	184
- Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji Grupa primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan	184
- Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje Grupa sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom	184
- Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja.	184
III. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA ...	185
IV. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA	185
V. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA.....	185
VI. NAPOMENA	185

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2019.GODINU

**I. GODIŠNJI KONOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM
REVIZORA**

1. Finansijski izveštaj za 2019. godinu

- **Bilans stanja**
- **Bilans uspeha**
- **Izveštaj o tokovima gotovine**
- **Izveštaj o promenama na kapitalu**
- **Izveštaj o ostalom rezultatu**
- **Napomene uz finansijski izveštaj**

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

 Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

 Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		13639684	13221436	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	25	61862	61255	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005		11607	15120	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007		38073	46135	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008		12182		
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	26	13259273	12807026	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	26	657371	637158	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	26	1442774	1401674	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	26	9842313	9457163	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014		14378		
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	26	500	500	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	26	1141740	1291730	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	26	160197	18801	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		239922	248257	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	28	66348	67001	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		5880	5910	
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	29	167694	175346	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		78627	104898	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		62900	76349	
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		15727	28549	
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042		122598	87927	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		9052770	8376065	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	30	607846	622703	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		194474	181186	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		38249	63545	
12	3. Готови производи	0047		80797	59621	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048		255046	189920	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049			14408	
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		39280	114023	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	31	3048257	3490214	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053		9638		
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		405183	488277	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		2533133	2888034	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		100303	113903	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		120088	111068	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	31	141738	57376	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	32	2498170	2524806	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		36231	32980	
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		2461939	2491826	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	33	2605723	1364809	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		106	159415	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	34	30842	45674	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		22815052	21685428	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		69092	50193	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	36	20682128	18829811	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		1884234	1884234	0
300	1. Акцијски капитал	0403	35	1865984	1865984	
301	2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409		13371	13371	
309	8. Остали основни капитал	0410		4879	4879	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		1282231	1282231	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		1942	744	
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		17300744	15451334	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		14986608	13338261	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		2314136	2113073	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420		278208	276499	
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		65231	65231	0
350	1. Губитак ранијих година	0422		65231	65231	
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		173566	151547	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	37	150499	145637	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		49982	45574	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		94628	94628	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431		5889	5435	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	38	23067	5910	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435		17190		
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		5877	5910	
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		5873	6208	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		1953485	2697862	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	39	1463	0	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		1463		
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		44977	31937	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	40	1321799	2466304	0
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		183984	908930	
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455		339218	538290	
435	5. Добављачи у земљи	0456		716664	735287	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		81933	283761	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458			36	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	41	160144	143181	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		61365	5075	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	42	80621	32855	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	43	283116	18510	
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		22815052	21685428	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	44	69092	50193	

у Београд

дана 31-03-2020 године

Законски заступник

Милимир Росић

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62		

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		12449915	10511915
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	5	1980222	652371
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		8439	9842
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		1956823	629436
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		14960	13093
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6	10078075	9630865
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		0	0
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011		2101	0
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		1312968	1475545
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		8060232	7701371
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		702774	453949
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016		3591	0
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	7	388027	228679

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		9781371	8201281
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	1150293	698226
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	13954	19654
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		669338	497370
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		577363	554075
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	1146354	1132035
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	2518729	2413072
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	1426949	1111644
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	1332627	981582
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	1391649	1109756
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15	61423	53000
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16	859276	664915
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		2668544	2310634
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	17	59039	84795
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		2686	4014
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		454	
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		2232	4014
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		47762	56047
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		8591	24734
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18	42396	40359
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		3234	3512
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	ЛОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		3234	3512
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		158	154
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		39004	36693
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		16643	44436
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	19	41616	
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	20	26526	28730
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	21	41694	77025
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	22	53101	29425
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		2688870	2373940
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056	23	0	10841
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		4622	
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		2684248	2384781
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	24	403460	286702
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	24	0	78
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	24	35057	15225
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	ЛОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		2315845	2113226
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066		1709	154
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		2314136	2113072
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		2	2
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у Београд,
дана 31-03-2020 године

Законски заступник
Michael Porsch

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

 Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

 Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	14954371	11770339
1. Продаја и примљени аванси	3002	14925449	11751647
2. Примљене камате из пословних активности	3003	7173	3128
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	21749	15564
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	10673342	9488051
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	7814058	7017262
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	1401987	1150747
3. Плаћене камате	3008	158	22
4. Порез на добитак	3009	345779	343872
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	1111360	976148
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	4281029	2282288
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012	0	0
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	90532	3192301
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014	0	0
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	12486	14705
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	35915	3124327
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	41677	53269
5. Примљене дивиденде	3018	454	
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	2674283	4439352
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	0	2953104
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	2625346	1469450
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	48937	16798
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	2583751	1247051

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	3025	0	0
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	443310	518329
1. Откуп сопствених акција и удела	3032	0	0
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033	2752	0
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034	0	0
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	440558	518329
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	443310	518329
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	15044903	14962640
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	13790935	14445732
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	1253968	516908
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043	0	0
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	1364809	857497
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	8311	10992
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	21365	20588
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	2605723	1364809

у Београду,
 дана 31-03-2020 године

Законски заступник

Marko Purok

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIČA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала						
		30		31		32		
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве	
1	2		3		4		5	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. ____							
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037		
	б) потражни салдо рачуна	4002	1884234	4020		4038	1282231	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039		
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1а + 2а - 2б) \geq 0$	4005	0	4023		4041		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б - 2а + 2б) \geq 0$	4006	1884234	4024	0	4042	1282231	
4	Промене у претходној ____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008	276499	4026		4044		
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____							
	а) дуговни салдо рачуна $(3а + 4а - 4б) \geq 0$	4009		4027		4045		
	б) потражни салдо рачуна $(3б - 4а + 4б) \geq 0$	4010	2160733	4028	0	4046	1282231	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		
7	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5а + 6а - 6б) \geq 0$	4013	0	4031		4049		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5б - 6а + 6б) \geq 0$	4014	2160733	4032	0	4050	1282231	

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2		3		4		5
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	1709	4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	2162442	4036	0	4054	1282231

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055	65231	4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	13916282
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059	65231	4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060	0	4078	0	4096	13916282
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	578020
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	2113072
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063	65231	4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082	0	4100	15451334
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067	65231	4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068	0	4086	0	4104	15451334

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	464726
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	2314136
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071	65231	4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072	0	4090	0	4108	17300744

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		330		331		332		
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	
1	2		9		10		11	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145		
	б) потражни салдо рачуна	4110	0	4128		4146		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1а + 2а - 2б) \geq 0$	4113		4131		4149		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б - 2а + 2б) \geq 0$	4114	0	4132	0	4150	0	
4	Промене у претходној _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115	0	4133		4151		
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152		
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна $(3а + 4а - 4б) \geq 0$	4117		4135		4153		
	б) потражни салдо рачуна $(3б - 4а + 4б) \geq 0$	4118	0	4136	0	4154		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5а + 6а - 6б) \geq 0$	4121		4139		4157		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5б - 6а + 6б) \geq 0$	4122	0	4140	0	4158	0	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		330		331		332	
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2	9		10		11	
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126	0	4144	0	4162	0

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		333		334 и 335		336		
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока	
1	2		12		13		14	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199		
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4167		4185		4203		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4168		4186		4204		
4	Промене у претходној _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205		
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188	744	4206		
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4171		4189		4207		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4172		4190	744	4208		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4175		4193		4211		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4176		4194	744	4212		

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		333		334 и 335		336		
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока	
1	2		12		13		14	
	Промене у текућој _____ години							
8	а) промет на дуговој страни рачуна	4177		4195		4213		
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196	1198	4214		
	Стање на крају текуће године 31.12. _____							
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179		4197		4215		
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180		4198	1942	4216		

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0	
		АОП	337			АОП
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају			
1	2		15	16	17	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	17017516	
	б) потражни салдо рачуна	4218			4244	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	0	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220			4245	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221		4237	17017516	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222			4246	
4	Промене у претходној _____ години					
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	1812295	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224			4247	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225		4239	18829811	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226			4248	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	0	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228			4249	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229		4241	18829811	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230			4250	

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
1	2		15	16	17
	Промене у текућој _____ години				
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4231		4242	1852317
	б) промет на потражној страни рачуна	4232			4251
	Стање на крају текуће године 31.12. _____				
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	20682128
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234			4252

у Београд
 дана 31-03-2020 године

Законски заступник
Marko Pordak

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		2315845	2113226
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
332	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
333	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
334	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011		1198	744
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добити или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добити	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добити или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добити	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добити или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добити	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		1198	744
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		1198	744
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		2317043	2113970
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		2315845	2113970
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027		2314136	2113816
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028		1709	154

у

дана 31-03-2020 године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske
izveštaje za 2019.godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Matično društvo“ ili „Preduzeće“) akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Matično društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Matično društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Matičnog društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Grupa u svome sastavu ima zavisna preduzeća i to: Messer GTM, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenic, Bosna i Hercegovina i Messer Albagas, Tirana, Albanija, Messer Slovenija Ruše, Republika Slovenija

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisno preduzeće	Adresa
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Petrovo	Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, BIH
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Slovenija, Ruše	Jugova 20, Ruše

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine bio je sledeći:

Društvo	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Messer Tehnogas, Beograd	351	347
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	8	8
Messer BH Gas, Petrovo	26	27
Messer Albagaz, Tirana	22	23
Messer Slovenija, Ruše	95	103
Ukupno	502	508

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Grupa vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS 62/2013, 30/2018 i 73/2019) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, privredna društva sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Grupa je u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Rešenjem Ministarstva finansija i privrede broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine utvrđen je prevod Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI), koje čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board – IASB), kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevedeni MSFI utvrđeni navedenim rešenjem broj 401-00-4980/2019-16, počće da se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine, dok se isti mogu primeniti na dobrovoljnoj osnovi i prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2019. godine (uz obelodanjivanje odgovarajućih informacija u Napomenama uz finansijske izveštaje). Preduzeće će primeniti ove prevedene MSFI prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izveštaja za 2020. godinu.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 95/2014 i 144/2014), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nije u potpunosti usaglašena sa zahtevima MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 31.03.2020., a pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni 14.01.2020.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju koja se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Grupe i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5. i 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja i obezvređenje istih;
- Napomena 3.4 – Obezvređenje finansijskih sredstava;
- Napomena 3.10 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova;

2.5. Promene u računovodstvenoj politici

Grupa nije imala promene u računovodstvenoj politici u 2019. godini.

2.6. Prevedeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Ključni novi standardi i tumačenja koji su prevedeni Rešenjem Ministarstva finansija i privrede broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine i koji zvanično stupaju na snagu 1. januara 2020. godine su sledeći:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti”

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde objavio je u julu 2014. godine konačnu verziju MSFI 9 „Finansijski instrumenti” kojom su obuhvaćene sve faze projekta vezano za finansijske instrumente i koja zamenjuje MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” i sve prethodne verzije MSFI 9. Ovim standardom se uvode novi zahtevi za klasifikaciju i odmeravanje, za umanjenje vrednosti i računovodstvo hedžinga. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, dok se u Republici Srbiji primenjuje od 1. januara 2020. godine.

Standard definiše tri nove kategorije za klasifikaciju i merenje finansijske imovine: finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, a u skladu sa precizno određenim pravilima. Klasifikacija finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 se generalno zasniva na poslovnom modelu u okviru koga se upravlja finansijskim sredstvom i njegovim ugovorom definisanim novčanim tokovima. Ovim standardom su eliminisane prethodne kategorije finansijskih sredstava po MRS 39 (sredstva koja se drže do dospeća, sredstva koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja).

MSFI 9 uvodi revidirani model obezvređenja finansijske imovine, koji se zasniva na bazi očekivanog kreditnog gubitka, a ne na prošlim gubicima. MSFI 9 zamenjuje model „nastalih gubitaka” iz MRS 39 sa modelom „očekivanih kreditnih gubitaka” koji je usmeren ka budućnosti. To zahteva značajno prosuđivanje o načinu na koji promene u ekonomskim faktorima utiču na očekivane kreditne gubitke, što će se utvrđivati na verovatnoćom ponderisanoj osnovi. Novi model umanjenja vrednosti će se primenjivati na finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, osim investicija u instrumente kapitala, kao i na ugovorna sredstva. U skladu sa MSFI obračun ispravke vrednosti finansijske imovine odmeravaju se na jedan od dva načina: (a) model 12-to mesečnih očekivanih kreditnih gubitaka ili (2) model očekivanih kreditnih gubitaka tokom veka trajanja instrumenta.

MSFI 9 uglavnom zadržava postojeće zahteve iz MRS 39 za reklasifikaciju i odmeravanje finansijskih obaveza.

- MSFI 15 – „Prihodi od ugovora sa kupcima”.

MSFI 15 uspostavlja sveobuhvatan okvir za priznavanje prihoda. Zamenjuje postojeća uputstva za priznavanje prihoda, uključujući MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji” i IFRIC 13 „Programi nagrada za lojalne kupce”. MSFI 15 je objavljen 28. maja 2014. godine i njime se utvrđuje model od pet koraka koji se primenjuje na prihode od ugovora s kupcima. MSFI 15 propisuje da se prihodi priznaju u iznosu koji odražava naknadu na koju entitet očekuje da će imati prava u zamenu za prenos dobara ili usluga kupcu. Principi iz MSFI 15 pružaju više strukturiran pristup odmeravanju i priznavanju prihoda. Novi standard za prihode se primenjuje

na sve entitete i zamenjuje sve dosadašnje zahteve za priznavanje prihoda u skladu sa MSFI. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, dok se u Republici Srbiji primenjuje od 1. januara 2020. godine.

Po novom standardu, prihod se utvrđuje i priznaje po modelu koji podrazumeva sprovođenje sledećih pet koraka:

- Korak 1 – Identifikovanje ugovora s kupcem (pojedinačni i kombinovani ugovori, izmene ugovora)
- Korak 2 – Utvrđivanje obaveza po ugovoru sa kupcima
- Korak 3 – Utvrđivanje cene transakcije: utvrđivanje iznosa prihoda
- Korak 4 – Raspored cene na konkretne obaveze iz ugovora
- Korak 5 – Priznavanje prihoda kada društvo ispunjava svoje obaveze prema kupcu

Standard dozvoljava ili potpun retrospektivan pristup ili modifikovan retrospektivan pristup prilikom usvajanja i prve primene istog.

- *IFRIC 22 – „Transakcije u stranoj valuti i avansno plaćanje naknada”*

Tumačenje je objavljeno 8. decembra 2016. godine, na snazi je za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Primena u Republici Srbiji počinje od 1. januara 2020. godine.

Ovo Tumačenje primenjuje se na transakciju u stranoj valuti (ili neki njen deo) kada se kao rezultat te transakcije priznaje nemonetarna imovina ili nemonetarne obaveze koje proizilaze iz primanja ili plaćanja avansa pre nego što nastupi trenutak priznavanja povezane imovine, rashoda ili prihoda (ili nekog njihovog dela). Tumačenje se bavi pitanjem kako da se odredi datum transakcije za svrhe određivanja deviznog kursa koji se koristi prilikom početnog priznavanja povezane imovine, rashoda ili prihoda (ili nekog njihovog dela), kao i prilikom prestanka priznavanja nemonetarne imovine ili nemonetarne obaveze koja proističe iz plaćanja ili primanja avansa u stranoj valuti.

Potencijalni uticaj primene novih prevedenih standarda i tumačenja

Preduzeće je u postupku sagledavanja uticaj primene gore navedenih novih prevedenih MSFI i Tumačenja, kao i ostalih relevantnih izmena po osnovu prevoda izmena i dopuna drugih standarda i prevoda drugih novih Tumačenja, na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Trenutni efekti još nisu utvrđeni, a prema preliminarnim procenama Preduzeće ne očekuje materijalno značajan uticaj primeni MSFI 15 i MSFI 9 na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe za 2020. godinu. Takođe, ne očekuju se ni značajni efekti primene po osnovu IFRIC 22. Procenjeni preliminarni efekti primene MSFI 9 na finansijske izveštaje Grupe na dan 1. januara 2020. godine procenjeni su na RSD 55.549 hiljada (smanjenje ispravke vrednosti), na bazi trenutno raspoloživih istorijskih i tekućih podataka. Konačni efekti primene MSFI 9 biće naknadno potvrđeni.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnom finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

Grupa

Grupu čine Matično društvo i zavisna lice gde je Matično društvo 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica;
- Messer BH Gas, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenici;
- Messer Albagaz, Tirana, Albanija;

kao i društva čiji je Matično društvo vlasnik sa 99,13%

- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija.

Zavisna pravna lica

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom Perduzeća. Kontrola postoji kada Preduzeće ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Zajednička ulaganja

Zajednička ulaganja su oni entiteti nad čijim aktivnostima Grupa vrši zajedničku kontrolu uspostavljenu ugovorom i kod kojih odlučuje konsenzusom o njihovoj poslovnoj i finansijskoj politici. Grupa zajednička ulaganja vrednuje metodom udela. Grupa nema zajedničko ulaganje u periodima prezentiranim u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nerealizovani gubici isključeni su na isti način kao i nerealizovani dobici, ali samo do iznosa do kog nema dokaza o obezvređenju.

Poslovne kombinacije sa entitetima pod zajedničkom kontrolom (entiteti unutar Messer grupe)

Poslovna kombinacija u kojoj učestvuju entiteti ili poslovanja pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj sve entitete ili poslovanja koji se kombinuju, u krajnjoj instanci kontroliše ista strana ili strane pre i posle poslovne kombinacije i ta kontrola nije prolazna. U poslovnim kombinacijama sa entitetima pod zajedničkom kontrolom u kojima se Matično preduzeće javlja u ulozi sticaoca, Grupa primenjuje računovodstvenu politiku knjigovodstvene

vrednosti za uključivanje imovine i obaveza stečenog zavisnog društva u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Razlika između iznosa plaćenog za sticanje učešća i knjigovodstvene vrednosti prepoznatljive imovine i obaveza entiteta u kome je učešće stečeno, iskazuje su okviru konsolidovanog kapitala Grupe na teret ili u korist neraspoređenog dobitka. Usvojena računovodstvena politika konzistentno se primenjuje u izveštajnim periodima Grupe.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

Rukovodstvo Grupe je na datum odobravanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja dodatno razmotrilo poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja u kontekstu događaja koji su nastali nakon datuma bilansa stanja, a koji su u vezi sa krizom izazvanom svetskom pandemijom bolesti COVID-19 u martu 2020. godine. Eventualni efekti po ovom pitanju će imati određeni uticaj ali neće ugroziti poslovanje Grupe u 2020. godini, a samim tim ni na njegovu mogućnost da nastavi poslovanje u skladu sa napred navedenim načelom. Razmatranja potencijalnih efekata ovog pitanja na dalje poslovanje Preduzeća i Grupe, data su u napomeni 49 „Događaji nakon datuma bilansa“.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključen u konsolidaciju u odnosu na EUR:

Valuta	Prosečni 2019.	31.12.2019.	Prosečni 2018.	31.12.2018.
EUR	117,8593	117,5376	118,2752	118,1946
USD	-	104,9186	-	103,3893
GBP	-	137,5998	-	-
CHF	-	108,4004	-	104,9779
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	122,997	121,77	127,58	123,42

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2019. godine Grupa nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Grupe procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Matično društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Grupe. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Grupa odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Grupa vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Grupe, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Grupa obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi rukovodstvo Grupe.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Grupe, da je potraživanje u knjigama Grupe otpisano kao nenaplativo i da Grupa nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi rukovodstvo Grupe.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Ostala nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, softveri se amortizuju putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope 33,33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2019	Procenjeni vek trajanja u godinama	2018	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno i naknadno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.9. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju zavisna društva članice Grupe, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Grupa, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2019. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2019. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini procenjenih izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

3.11. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Grupe, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.12. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.13. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.14. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% (Republika Slovenija 19%, Bosna i Hercegovina 10%, Albanija 15%) na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjeње dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.15. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2019. godine:

U hiljadama RSD	EUR	GBP	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	283.383	-	-	2.322.340	2.605.723
Potraživanja	905.392	-	-	2.142.865	3.048.257
Kratkoročni finansijski plasmani	1.651.403	-	-	846.767	2.498.170
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.348	66.348
Dugoročni plasmani	166.551	-	-	85.650	252.201
Ostala potraživanja	78.163	-	-	214.611	292.774
Ukupno	3.084.892	-	-	5.678.581	8.763.473
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	1.463	1.463
Obaveze iz poslovanja	296.665	413	14.374	1.010.347	1.321.799
Dugoročne obaveze	-	-	-	23.067	23.067
Ostale obaveze	4.349	-	-	625.874	630.223
Ukupno	301.014	413	14.374	1.660.751	1.976.552
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2019.	2.783.878	(413)	(14.374)	4.017.830	6.786.921

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2018. godine:

U hiljadama RSD	EUR	GBP	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	151.525	-	-	1.213.284	1.364.809
Potraživanja	690.493	-	-	2.799.721	3.490.214
Kratkoročni finansijski plasmani	1.981.887	-	-	542.919	2.524.806
Učešće u kapitalu	-	-	-	67.001	67.001
Dugoročni plasmani	174.101	-	-	112.053	286.154
Ostala potraživanja	86.400	-	7.335	279.798	373.533
Ukupno	3.084.406	-	7.335	5.014.776	8.106.517
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	582.345	-	83.158	1.800.801	2.466.304
Dugoročne obaveze	-	-	-	5.910	5.910
Ostale obaveze	6.383	-	-	225.175	231.558
Ukupno	588.728	-	83.158	2.031.886	2.703.772
Neto devizna pozicija na dan					
31.12.2018.	2.495.678	-	(75.823)	2.982.890	5.402.745

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2019	2018
Finansijska sredstva	2.671.744	2.706.062
Finansijske obaveze	24.530	5.910
Razlika	2.647.214	2.700.152
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	2.605.723	1.364.809
Finansijske obaveze	-	-
Razlika	2.605.723	1.364.809

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2019. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.605.723	-	-	-	2.605.723
Potraživanja	2.957.927	90.330	-	-	3.048.257
Kratkoročni finansijski plasmani	2.497.541	629	-	-	2.498.170
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.348	66.348
Dugoročni plasmani	-	-	85.997	166.204	252.201
Ostala potraživanja	278.702	14.072	-	-	292.774
Ukupno	8.339.893	105.031	85.997	232.552	8.763.473
Kratkoročne finansijske obaveze	-	1.463	-	-	1.463
Obaveze iz poslovanja	1.281.204	40.595	-	-	1.321.799
Dugoročne obaveze	-	-	23.067	-	23.067
Ostale obaveze	482.418	-	147.805	-	630.223
Ukupno	1.763.622	42.058	170.872	-	1.976.552
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2019.	6.576.271	62.973	(84.875)	232.552	6.786.921

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2018. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.364.809	-	-	-	1.364.809
Potraživanja	2.929.035	561.179	-	-	3.490.214
Kratkoročni finansijski plasmani	2.524.175	631	-	-	2.524.806
Učešća u kapitalu	-	-	-	67.001	67.001
Dugoročna potraživanja	-	-	14.308	271.846	286.154
Ostala potraživanja	348.931	24.602	-	-	373.533
Ukupno	7.166.950	586.412	14.308	338.847	8.106.517
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	2.388.634	77.670	-	-	2.466.304
Dugoročne obaveze	-	-	5.910	-	5.910
Ostale obaveze	136.159	-	95.399	-	231.558
Ukupno	2.524.793	77.670	101.309	-	2.703.772
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2018.	4.642.157	508.742	(87.001)	338.847	5.402.745

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vanskudska poravnjenja i ostalo.

Grupa od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštaju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Grupe po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019	2018
Kupci u zemlji - bruto	3.643.574	4.023.469
Kupci u inostranstvu	804.621	891.035
- Evro zona	769.972	862.627
- ostali bruto	34.649	28.408
Ispravka vrednosti kupaca	(1.399.938)	(1.424.290)
Ukupno	3.048.257	3.490.214

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019		2018	
	Bruto	Ispravka vrednosti	Bruto	Ispravka vrednosti
Individualna procena ispravke	232.372	49.493	610.357	62.349
Nedospela potraživanja	1.806.364	2.116	1.939.991	-
Docnja od 0-30 dana	593.872	2.503	420.269	510
Docnja od 31-60 dana	189.609	5.814	255.668	3.438
Docnja od 61-90dana	90.810	27.828	151.637	57.986
Docnja od 91-180 dana	132.487	59.437	140.074	43.676
Docnja od 181-360 dana	101.129	52.713	136.345	41.141
Docnja preko 360	1.301.551	1.200.034	1.260.162	1.215.189
Ukupno	4.448.195	1.399.938	4.914.504	1.424.290

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019	2018
Stanje 01. januara	1.424.290	1.346.773
Prva konsolidacija Messer Slovenija	-	48.787
Povećanje	26.227	28.730
Kursne razlike	(8.963)	-
Smanjenje	41.616	-
Stanje 31. decembra	1.399.938	1.424.290

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Grupe.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2019	2018
Ukupne obaveze	2.132.924	2.855.617
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	2.605.723	1.364.809
Neto dugovanja	(472.799)	1.490.808
Kapital - Ukupno	20.682.128	18.829.811
Koeficijent zaduženosti	(0,023)	0,079

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Grupa smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	8.439	9.842
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.956.823	629.436
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	14.960	13.093
Ukupno	1.980.222	652.371

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	2.101	-
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.306.167	1.475.545
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	8.067.033	7.701.371
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	702.774	453.949
Ukupno	10.078.075	9.630.865

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihod od premija, subvencija, donacija	3.591	-
Prihodi od zakupnina	371.932	207.321
Ostali poslovni prihod	16.095	21.358
Ukupno	391.618	228.679

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihod od aktiviranja robe	3.621	3.209
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	10.333	16.445
Ukupno	13.954	19.654

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2019	2018
Nabavna vrednost prodate robe	1.150.293	698.226
Ukupno	1.150.293	698.226

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi materijala za izradu	880.335	940.597
Troškovi ostalog materijala	121.076	54.019
Troškovi rezervnih delova	127.862	119.769
Troškovi alata i sitnog inventara	17.081	17.650
Ukupno	1.146.354	1.132.035

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi energije	2.381.610	2.295.695
Troškovi goriva	90.064	72.341
Troškovi ostalih energenata	47.055	45.036
Ukupno	2.518.729	2.413.072

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.090.417	836.334
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	184.537	158.004
Troškovi naknada po ugovoru o delu	25.172	23.428
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	20.414	11.717
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	15.217	18.278
Troškovi naknade fizičkim licima	1.388	1.621
Ostali lični rashodi i naknade	89.804	62.262
Ukupno	1.426.949	1.111.644

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi transportnih usluga	840.781	646.066
Troškovi usluga održavanja	188.794	124.508
Troškovi zakupnina	134.171	57.657
Troškovi sajma	978	1.446
Troškovi reklame i propagande	20.038	18.489
Troškovi ostalih usluga	147.865	133.416
Ukupno	1.332.627	981.582

Najveći deo ostalih troškova čine troškovi stručnog osposobljavanja radnika, troškovi špedicije, troškovi obezbeđenja u iznosu od RSD 40.002 hiljada (2018: RSD 35.018 hiljada).

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2019	2018
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.373.913	1.093.000
Nematerijalnih ulaganja	17.736	16.756
Ukupno	1.391.649	1.109.756

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi dugoročnih rezervisanja	61.423	53.000
Ukupno	61.423	53.000

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi neproizvodnih usluga	570.821	501.179
Troškovi reprezentacije	15.690	16.971
Troškovi premija osiguranja	40.674	31.156
Troškovi platnog prometa	9.194	7.683
Troškovi članarina	9.835	3.229
Troškovi poreza	41.958	29.363
Ostali nematerijalni troškovi	171.104	75.334
Ukupno	859.276	664.915

Najveći deo troškova neproizvodnih usluga čine troškovi licenci u iznosu od RSD 148.587 hiljada (2018: RSD 155.554 hiljada).

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
matična i zavisna pravna lica	454	-
ostala povezana lica	-	-
Prihodi od kamata	47.762	56.047
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Pozitivne kursne razlike:		
kursne razlike	8.591	24.629
efekti valutne klauzule	-	105
Ostali finansijski prihodi	2.232	4.014
Ukupno	59.039	84.795

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
matična i zavisna pravna lica	-	-
ostala povezana lica	-	-
Rashodi kamata	158	154
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Negativne kursne razlike:		
kursne razlike	39.004	36.693
efekti valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski rashodi	3.234	3.512
Ukupno	42.396	40.359

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihodi od usklađenja vrednosti potraživanja	41.616	-
Ukupno	41.616	-

U 2019. godini prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja su nastali zbog smanjenje ispravke vrednosti potraživanja od kupaca.

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2019	2018
Obezvredenje dugoročnih plasmana	299	-
Obezvredenje potraživanja	26.227	28.730
Ukupno	26.526	28.730

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	11.423	22.366
Dobici od prodaje materijala	997	1.171
Viškovi	13.835	17.940
Naplaćena otpisana potraživanja	520	16.945
Prihodi od smanjenja obaveza	6.518	251
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	2.277	7.234
Ostali prihodi	6.124	11.118
Ukupno	41.694	77.025

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	10.655	10.601
Gubici od prodaje materijala	-	1.845
Manjkovi	112	1.136
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	21.563	2.847
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	326	678
Ostali nepomenuti rashodi	20.445	12.318
Ukupno rashodi	53.101	29.425

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	4.143	18.466
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	(8.765)	(7.625)
Ukupno dobitak	(4.622)	10.841

24. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2018	2018
Tekući poreski rashodi	403.460	286.702
Odloženi poreski rashodi	-	78
Odloženi poreski prihodi	(35.057)	(15.225)
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	368.403	271.555

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2019	2018
Dobit pre oporezivanja	2.684.248	2.384.781
Obračunati porez po stopi od 15%	402.637	357.717
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Efekti poreskih stopa u stranim jurisdikcijama	(52.051)	(18.337)
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	35.134	17.463
Ostale trajne razlike	21.121	27.133
Poreska oslobođenja (iskorišćenje poreskih kredita)	(3.381)	(97.274)
Tekući poreski gubitak za koji nije priznat odloženi porez		
Obračunati tekući porez po umanjenju	403.460	286.702
Efekti odloženih poreza	(35.057)	(15.147)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski (prihod) /rashod	368.403	271.555
Efektivna poreska stopa	14%	11%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Grupa nije imala nepriznata poreska sredstva.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

U hiljadama RSD	2019			2018		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	122.598	(5.873)	116.725	87.927	(6.208)	81.719
Ostali poreski kredit	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska obaveza, neto	122.598	(5.873)	116.725	87.927	(6.208)	81.719

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti i licence	Ostala Nematerijal nemat. na ulaganja ulaganja	u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 01.01.2018.godine	38.921	72.737	-	111.658
Prva konsolidacija Slovenije	131.053	21.978	-	153.031
Povećanje u toku godine	2.695	-	-	2.695
Otuđenje i rashodovanje	(11)	-	-	(11)
Prenos sa osnovnih sredstava	-	-	-	-
Ostalo-kursne razlike	(87)	653	-	566
Stanje na dan 31.12.2018.	172.593	95.368	-	267.961
Povećanje u toku godine	1.577	4.391	12.182	18.150
Otuđenje i rashodovanje	(61.893)	(3.537)	-	(65.430)
Prenos	163	-	-	163
Ostalo-kursne razlike	(762)	(46)	-	(808)
Stanje na dan 31.12.2019. godine	111.678	96.176	12.182	220.036
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 01.01.2018.godine	21.845	21.011	-	42.856
Prva konsolidacija Slovenije	130.164	16.964	-	147.128
Amortizacija tekuće godine	5.538	11.218	-	16.756
Otuđenje i rashodovanje	(11)	-	-	(11)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-
Ostalo-obežvređenje	(85)	40	-	(45)
Stanje na dan 31.12.2018.	157.473	49.233	-	206.706
Amortizacija tekuće godine	5.238	12.498	-	17.736
Otuđenje i rashodovanje	(61.893)	(3.537)	-	(65.430)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-
Ostalo- kursne razlike	(747)	(91)	-	(838)
Stanje na dan 31.12.2019. godine	100.071	58.103	-	158.174
Sadašnja vrednost 31.12.2018.	15.120	46.135	-	61.255
Sadašnja vrednost 31.12.2019.	11.607	38.073	12.182	61.862

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine postrojenja i oprema	Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	Ulaganja na tuđim nekretninama postrojenjima i opremi	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje na dan								
01.01.2018.godine	303.750	1.700.671	15.287.895	500	907.867	189.229	3.423	18.393.335
Prva konsolidacija Slovenije	321.107	869.991	4.113.654	-	39.644	-	-	5.344.396
Povećanje u toku godine	-	37.523	1.583.574	-	850.113	152.676	-	2.623.886
Otuđenje i rashodovanje	(67)	(7.665)	(175.830)	-	(1.300)	-	-	(184.862)
Prenos	362	150.577	675.824	-	(503.659)	(323.104)	-	-
Ostalo-kursne razlike	12.006	7.420	15.377	-	(935)	-	-	33.868
Stanje na dan								
31.12.2018.godine	637.158	2.758.517	21.500.494	500	1.291.730	18.801	3.423	26.210.623
Povećanje u toku godine	817	22.840	857.981	-	716.530	258.388	-	1.856.556
Otuđenje i rashodovanje	-	(18.010)	(467.822)	-	(117)	(1.768)	-	(487.717)
Prenos	19.897	116.507	852.046	-	(865.940)	(115.224)	-	7.286
Ostalo-kursne razlike	(501)	1.283	(37.538)	-	(463)	-	-	(37.219)
Stanje na dan								
31.12.2019. godine	657.371	2.881.137	22.705.161	500	1.141.740	160.197	3.423	27.549.529

Ispravka vrednosti

Stanje 01.01.2018.godine	-	1.010.579	9.446.928	-	-	-	3.423	10.460.930
Prva konsolidacija Slovenija	-	288.742	1.727.736	-	-	-	-	2.016.478
Amortizacija tekuće godine	-	63.022	1.029.978	-	-	-	-	1.093.000
Otuđenje i rashodovanje	-	(7.583)	(165.023)	-	-	-	-	(172.606)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	2.083	3.712	-	-	-	-	5.795
Stanje na dan								
31.12.2018.godine	-	1.356.843	12.043.331	-	-	-	3.423	13.403.597
Amortizacija tekuće godine	-	80.022	1.293.860	-	-	-	-	1.373.882
Otuđenje i rashodovanje	-	(10.945)	(455.065)	-	-	-	-	(466.010)
Prenos sa drugih konta (napomena 27)	-	7.449	-	-	-	-	-	7.449
Ostalo- kursne razlike	-	4.994	(19.278)	-	-	-	-	(14.284)
Stanje na dan								
31.12.2019. godine	-	1.438.363	12.862.848	-	-	-	3.423	14.304.634
Sadašnja vrednost								
31.12.2018.	637.158	1.401.674	9.457.163	500	1.291.730	18.801	-	12.807.026
Sadašnja vrednost								
31.12.2019.	657.371	1.442.774	9.842.313	500	1.141.740	160.197	-	13.244.895

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019	2018
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	11.105	17.708
Nabavke u toku godine	14.408	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(6.603)
Prenosi (napomena 26)	(7.449)	-
Stanje na dan 31. decembra	18.064	11.105
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara .	11.105	17.708
Amortizacija u toku godine	31	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(6.603)
Prenosi (napomena 26)	(7.449)	-
Stanje na dan 31. decembar	3.687	11.105
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	14.377	-

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2019	2018
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-
Učešće u kapitalu Cryon Zaprešići	63.377	63.732
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	31.158	31.545
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	(28.187)	(28.276)
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	66.348	67.001

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Ostali dugoročni plasmani	168.965	176.617
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	168.965	176.617
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	(1.271)	(1.271)
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	167.694	175.346

Ostali dugoročni plasmani prevashodno se odnose na stambene kredite odobrene zaposlenima uz kamatnu stopu od 3 % godišnje.

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2019	2018
Materijal i rezervni delovi	194.474	181.186
Nedovršena proizvodnja	38.249	63.545
Gotovi proizvodi	80.797	59.621
Roba	255.046	189.920
Dati avansi	39.280	114.023
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	14.408
Ukupno	607.846	622.703

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2019	2018
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	9.638	-
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	405.183	488.277
Kupci u zemlji	3.643.574	4.023.469
Kupci u inostranstvu	389.800	402.758
Bruto potraživanja od kupaca	4.448.195	4.914.504
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	(1.110.441)	(1.135.435)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(289.497)	(288.855)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.399.938)	(1.424.290)
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	9.638	-
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	405.183	488.277
Neto kupci u zemlji	2.533.133	2.888.034
Neto kupci u inostranstvu	100.303	113.903
Ukupno neto kupci	3.048.257	3.490.214

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2019	2018
Potraživanja za kamatu	1.228	1.234
Potraživanja od zaposlenih	4.380	5.836
Potraživanja za porez na dobit	33.065	36.157
Potraživanja od državnih organa	4.525	4.412
Potraživanja za naknadu štete	-	480
Ostala kratkoročna potraživanja	115.459	26.176
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(16.919)	(16.919)
Ostala potraživanja neto	141.738	57.376

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2019	2018
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	36.231	32.980
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.461.939	2.491.826
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	2.984	2.984
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(2.984)	(2.984)
Ukupno	2.498.170	2.524.806

Ostali kratkoročni finansijski plasmani odnose se na kratkoročno oročene depozite kod banaka u zemlji.

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2019	2018
Hartije od vrednosti	119	304
Dinarski tekući računi	897.946	359.793
Blagajna	185	247
Devizni tekući računi	1.705.776	1.003.756
Ostala novčana sredstva	992	-
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno	705	709
Ukupno	2.605.723	1.364.809

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili „beoniu“ za dinarska sredstva ili je vezana za „eoniu“ ako se radi o deviznim sredstvima.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Unapred plaćeni troškovi	10.326	26.194
Ostala AVR	20.516	19.480
Ukupno	30.842	45.674

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Matičnog društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2019. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Matičnog društva je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2019.

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.072	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Grupu krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2019	2018
Aksijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	17.300.744	15.451.334
Gubitak	65.231	65.231
Učešće bez prava kontrole	278.208	276.499
Neralizovani dobiti povodom HOV	1.942	744
Ukupno	20.682.128	18.829.811

Učešće bez prava kontrole

Na osnovu odluke Odbora direktora i potpisanog ugovora o kupoprodaji udela od 7. avgusta 2018. godine, Matično društvo je steklo 91.24% vlasništva u društvu Messer Slovenija za iznos od EUR 25.020.541, otkupom postojećeg udela koji je bio u vlasništvu povezanog pravnog lica Messer

Belgium N.V. Isplata kupoprodajne cene udela izvršena je tokom avgusta 2018. godine. Tokom novembra 2018. godine Matično društvo je unelo dodatan ulog u Messer Slovenija u formi dokapitalizacije u ukupnom iznosu od EUR 5.500.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine Matično društvo poseduje 98.47%. Tokom 2019. godine izvršena je dokapitalizacija u iznosu od EUR 5.000.000. Sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine Matično društvo poseduje 99,13%

Kretanje na poziciji učešća bez prava kontrole je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019
Vrednost učešća bez prava kontrole u trenutku akvizicije	276.345
Rezultat iz predhodne godine koji pripada manjinskim akcionarima	154
Tekući rezultat koji pripada manjinskim akcionarima	1.709
Ukupno	278.208

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2019	2018
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	94.628	94.628
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	49.982	45.574
Ostala dugoročna rezervisanja	5.889	5.435
Ukupno	150.499	145.637

Na dan 31. decembra 2019. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Grupe.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2019. i 2018. godine bile su sledeće:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01.2018. godine	65.975
Dodatna rezervisanja	30.653
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	(2.000)
Stanje na dan 31.12.2018. godine	94.628
Dodatna rezervisanja	-
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	-
Stanje na dan 31.12.2019. godine	94.628

38. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2019	2018
Dugoročne obaveze prema lizingu	17.190	-
Ostale dugoročne obaveze	5.877	5.910
Ukupno	23.067	5.910

Dospeće navedenih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019	2018
Period otplate do 1 godine	-	-
Period otplate od 1 do 5 godina	23.067	5.910
Period preko 5 godina	-	-
Ukupno	23.067	5.910

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2019	2018
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	1.463	-
Ukupno	1.463	-

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Dobavljači matična i povezana pravna lica u inostranstvu	183.984	908.930
Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	339.218	538.290
Dobavljači u zemlji	716.664	735.287
Dobavljači u inostranstvu	81.933	283.761
Ostale obaveze iz poslovanja	-	36
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanja	1.321.799	2.466.304

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2019	2018
<u>Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada</u>		
obaveze za neto zarade i naknade zarada	28.198	30.057
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada	-	-
Ostale obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.404	1.422
Druge obaveze	4.055	128
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	120.088	105.068
Ostale kratkoročne obaveze	6.399	6.506
Ukupno	160.144	143.181

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2019	2018
Obaveza za porez na dobit preduzeća	80.621	32.855
Ukupno	80.621	32.855

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Unapred obračunati troškovi	2.054	1.777
Obračunati prihodi budućeg perioda	233.248	1.201
Naplaćeni porez na dodatu vrednost	863	1.060
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	46.951	14.472
Ukupno	283.116	18.510

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	67.630	48.174
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	228	785
Stanje na dan 31. decembar	69.092	50.193

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2019	2018
Neto dobitak	2.315.844.187	2.113.225.768
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	2.234	2.038

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje

U hiljadama RSD	2019	2018
Messer Croatia Plin	114.688	184.136
Messer Bulgaria	113.915	86.248
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	85.612	90.899
Messer Hungarogaz KFT	31.216	34.835
Messer Gas Pak	16.808	17.138
Messer Tehnoplín	11.949	18.617
Messer Romania Gaz S.R.L	10.614	12.075
Messer Group	9.638	-
Messer Tatragas	7.359	-
MEC Group	3.997	11.335
Messer Mostar Plin	2.569	4.348
Messer Belgia	2.502	10.700
Messer Poljska	2.092	7.358
Messer Ibérica de Gasses SA	813	-
Messer BV	653	5.786
Messer Industriegase GmbH	159	-
Messer Griesheim (China)	60	-
Messer Energo Gas	45	4.543
Messer Haiphong Industrial Gases Co	36	-
WUJIANG MESSER INDUSTRIAL GAS CO	36	-
Messer Schweiz AG	24	-
Asco Kohlensäure AG	24	-
Messer Information Services GmbH	8	-
Messer Austria	2	259
Messer France	2	-
Ukupno	414.821	488.277

Obaveze

U hiljadama RSD	2019	2018
Messer Group	183.984	908.930
Messer Croatia	181.929	258.452
Messer Gas Pak	81.460	165.800
Messer Vardar Tehnogas	20.692	44.774
Messer Information Services	16.648	12.897
Messer Austria	12.705	19.958
MEC Group	6.884	7.152
Messer Tehnoplina	6.817	14.065
Messer Hungarogas	6.511	6.880
Messer Medical	2.821	709
Messer Tatragas	2.351	3.428
Messer Polska	220	-
Messer Tehnogas Praha	118	-
Messer Bulgaria	62	118
Asco AG	-	3.317
Messer France	-	591
Oxysphair	-	118
Messer Belgija	-	31
Ukupno	523.202	1.447.220

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, osnovnih sredstava, zakupa

U hiljadama RSD	2019	2018
Messer Hungarogas	375.813	328.406
Messer Bulgaria	275.789	248.342
Messer Tehnoplina	188.631	192.021
Messer Croatia Plin	164.374	196.907
Messer Romania	110.772	136.782
Messer Vardar Tehnogas	72.783	97.050
Messer Mostar Plin	52.781	55.905
Messer Gas Pak	36.065	43.407
Messer Tatragas	17.853	3.537
Messer Polska	10.517	12.937
MEC GROUP	4.375	2.662
Messer Group	3.975	828
Messer Belgium	2.500	10.695
Messer Austria	2.441	8.199
Messer Ibérica de Gasses SA	812	-
Messer B.V	653	5.784
Messer Schweiz AG	454	-
Messer Technogas Praha	255	-
Messer Energo Gas	200	4.549
Messer Industriegase GmbH	159	-
Messer Griesheim (China) Investment	60	-
WUJIANG MESSER INDUSTRIAL GAS CO	36	-
Messer Haiphong Industrial Gases Co	36	-
Messer France	26	-
Asco Kohlensäure AG	24	-
Messer Information Services GmbH	13	-
MP Production Sp. z.o.o.	10	-
Messer Slovenija	-	137.376
Ukupno	1.321.407	1.485.387

U hiljadama RSD	2019	2018
Potraživanja za date avanse:		
Messer Cutting Welding	18.694	7.369
Messer Elme	-	-
Ukupno	18.694	7.369

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Matičnog društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2019	2018
Kratkoročna primanja	13.852	10.423
Ukupno	13.852	10.423

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Matično društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2019. godine.

Procenat usaglašenih potraživanja i obaveza na gore navedeni datum je sledeći:

U %	2019	2018
Potraživanja po osnovu prodaje	96,78%	96,48%
Dugoročna potraživanja	100%	100%
Ostala potraživanja	100%	100%
Obaveze iz poslovanja	100%	100%
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	100%	100%
Ostale obaveze	100%	100%

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) *Sudski sporovi*

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2019. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37 na dan 31. decembra 2019. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 94.628 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Grupe smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist JP EPS Ogranak RB Kolubara	8.688
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	7.104
Garancija izdata u korist EPS	6.930
Garancija izdata u korist Kliničkog Centra Srbije	5.200
Garancija izdata u korist JP EPS Kostolac	2.222
Garancija izdata u korist JP EPS TENT	1.895
Garancija izdata u korist Termoinžinjeri	1.888
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.114
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	1.000
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	898
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	800
Garancija izdata u korist Institut za zaštitu majki i dece	591
Garancija izdata u korist China Machineri Engineering	300
Ukupno na dan 31.12.2019	67.630

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Carinske uprave	16.000
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	5.973
Garancija izdata u korist Kliničkog Centra Srbije	5.200
Garancija izdata u korist EPS Kolubara Lazarevac	4.979
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	2.987
Garancija izdata u korist JP EPS TENT	2.720
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	2.063
Garancija izdata u korist Termoinžinjeri	1.477
Garancija izdata u korist JP EPS	1.250
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.092
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	1.000
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	943
Garancija izdata u korist JP EPS	770
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	600
Garancija izdata u korist Institut za zaštitu majki i dece	591
Garancija izdata u korist Termoinžinjeri	411
Garancija izdata u korist China Machineri Engineering	118
Ukupno na dan 31. decembar 2018. godine	48.174

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA***Uticao COVID-19 virusa******Opšti pregled***

Svetska zdravstvena organizacija je 11. marta 2020. godine objavila da širenje korona virusa predstavlja pandemiju, usled čega je Vlada Republike Srbije ("Vlada") 15. marta 2020. godine proglasila vanredno stanje. U odgovoru na potencijalno ozbiljnu opasnost koju COVID-19 predstavlja po zdravlje stanovništva, Vladini organi su preduzeli mere na suzbijanju pandemije, uključujući i uvođenje ograničenja na prekogranično kretanje ljudi, ograničenja na dolazak u zemlju posetilaca iz inostranstva i "zatvaranja" pojedinih industrijskih sektora, što je uslovljeno daljim razvojem situacije. Neka društva su izdala uputstva svojim zaposlenima da ostanu kući i ograničila su ili privremeno obustavila svoje poslovanje.

Posledice COVID-19 krize se smatraju nekorrektivnim događajem nakon datuma bilansa stanja za konsolidovane izveštaje za 2019. godinu.

U danima nakon proglašenja vanrednog stanja, Grupa je zauzela proaktivan stav u odnosu na novonastalu situaciju i sačinilo je akcioni plan poslovanja u slučaju vanrednog stanja. Osnovna pretpostavka i cilj akcionog plana jeste redukovanje kontakta između zaposlenih, klijenata i ostalih zainteresovanih strana, tako da Grupa može na odgovoran način da se bori protiv širenja COVID-19 virusa. Prioritet rukovodstva Grupe je bio da smesta uvede parcijalni rad od kuće za zaposlene čije prisustvo nije neophodno da bi se poslovni procesi Grupe neometano odvijali.

U prvom tromesečju 2020. godine (period koji se završava 31. marta 2020. godine) nije bilo značajnog pogoršanja prihoda od prodaje u poređenju sa budžetom odnosno rezultatima u prošlosti na nivou Grupe, dok je na nivou Grupe promet u martu 2020. godine bio viši u poređenju sa istim periodom u prethodnoj godini i bio je veći od prometa u januaru i februaru 2020. godine za 2,42% odnosno 6,26%. Grupa uglavnom očekuje efekat ove krize tokom drugog tromesečja, dok se oporavak očekuje u poslednjem mesecu drugog tromesečja, sa normalizacijom poslovanja u trećem tromesečju. Ta očekivanja su uglavnom zasnovana na trenutnom razvoju pandemije i odnosnih zvaničnih procena i izjava državnih organa.

Stvarni efekat potencijalnog uticaja će zavistiti od razmere krize. Iako na datum izdavanja ovih finansijskih izveštaja nije moguće izvršiti razumnu procenu sadašnjih i budućih posledica ove krize na poslovanje Grupe, Grupa je svesna sledećih mogućih uticaja:

- Pojedini kupci su već obustavili proizvodnju za 2020. godinu (npr. auto industrija). Zbog prekida ili usporavanja lanaca snabdevanja i značajnog povećanja ekonomske neizvesnosti koja je imala negativan uticaj na ukupnu tražnju, može se očekivati da će promet u trećem tromesečju biti ispod budžetiranog ili uporednih vrednosti za prethodnu godinu;
- Pogoršanje naplate potraživanja od kupaca i povećanje ispravke vrednosti za nenaplativa potraživanja u 2020. godini;
- Neraspoloživost zaposlenih na duži vremenski period u slučaju daljeg širenja pandemije, što bi moglo da ima negativan uticaj na sposobnost Grupe da održi zahtevani nivo proizvodnje;
- Prekidi u transportu robe koji bi mogli da imaju za posledicu prekid u distribuiranju proizvoda do krajnjih kupaca;
- Eventualno preispitivanje ugovora sa kupcima;
- Potencijalno značajno smanjenje neto prihoda, EBITDA i dobiti pre poreza za 2020. godinu.

Finansijske mere Vlade

Republika Srbija

Kao odgovor na potencijalnu ekonomsku krizu Vlada Republike Srbije je objavila 31. marta 2020. godine planirani set mera za podsticaj privrede koje će biti preduzete sa ciljem ublažavanja posledica krize prouzrokovane zaraznom bolešću COVID-19. Cilj mera je da se očuva zaposlenost i podrže privredni subjekti kojima je poslovanje otežano tokom vanrednog stanja. Mere koje Vlada planira da preduzme, a koje mogu biti od koristi i za Preduzeće, jesu sledeće:

- Mere poreske politike, i
- Mere direktne pomoći privatnom sektoru.

Mere poreske politike se u najvećem delu odnose na odlaganje plaćanja dospelih poreskih obaveza uz kasniju otplatu na rate, najranije od početka 2021. godine, i obuhvataju sledeće mere:

- 1) Odlaganje plaćanja poreza na zarade i doprinosa za privatni sektor za period do početka 2021. godine uz mogućnost dodatnog naknadnog odlaganja. Odloženi dug će se naknadno namirivati u najviše 24 mesečne rate bez obračunate zatezne kamate.
- 2) Odlaganje plaćanja akontacija poreza na dobit u drugom kvartalu 2020.

Ove mere će se primenjivati jednako na sva privredna društva i preduzetnike bez obzira na njihovu veličinu ili ekonomsku snagu.

Mere direktne pomoći privatnom sektoru se odnose na direktna davanja i isplate pomoći privrednim društvima i preduzetnicima sa ciljem kontinuiteta isplata zarada. U vezi sa tim merama, Matično društvo kao veliko pravno lice moglo bi jedino da računa na direktnu pomoć u vidu uplate 50% minimalne zarade za svakog zaposlenog na privremenom plaćenom odsustvu koje je uređeno odredbama Zakona o radu. Ovom merom se neće ograničavati broj zaposlenih kojima je poslodavac odobrio meru privremenog plaćenog odsustva niti obim prava koji im je u toku odsustva određen.

Republika Slovenija

U nastojanju da pomognu privrednim društvima i preduzetnicima u svetlu događaja sa COVID-19 i objavom epidemije u Sloveniji, slovenačka Vlada je usvojila Akt o merama vanrednog stanja za odlaganje plaćanja dužnika, koje će biti na snazi 18 meseci. Moratorijum za plaćanje po kreditima je uveden za period od 12 meseci, što uključuje i druge finansijske mere, pri čemu su raspoložive kreditne linije od Slovenačke izvozne i razvojne banke ("SID"), Slovenačkog fonda za preduzetnike ("SEF") i Ministarstva privrednog razvoja i tehnologije ("MEDT"). Narodna skupština Republike Slovenije je usvojila nove mere za borbu protiv COVID-19 epidemiju usvajanjem Antikorona zakona, čime su proširene i delimično ukinute mere koje su već na snazi. Te mere se takođe odnose na određene izmene u oblasti plaćanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje u Sloveniji. Antikorona zakon se primenjuje retroaktivno od 13. marta 2020. godine i biće na snazi do 31. maja 2020. godine, ali u zavisnosti od statusa pandemije njegovo važenje može da se produži do juna 2020. godine.

Predložene poreske mere se odnose na sledeće:

- Od 13. marta do 31. maja 2020. godine svi doprinosi za socijalno osiguranje za zaposlene kojima je naloženo da rade od kuće, kao i za sve zaposlene koji ne mogu da rade zbog više sile,

biće plaćeni od strane države, međutim samo do iznosa naknade zarade, koja ne prevazilazi iznos prosečne mesečne zarade u Republici Sloveniji za 2019. godinu.

- Akontacija za porez na dobit se ukida za mesec april i maj 2020. godine.
- Poreskim obveznicima je omogućeno da podnesu zahtev za odlaganje plaćanja poreza za najviše dve godine, odnosno da plaćaju porez na 24 rate, u slučaju da su pretrpeli ekonomsku štetu zbog posledica pandemije i relevantnih Vladinih mera.

Bosna i Hercegovina

Relevantni državni organi Bosne i Hercegovine su usvojili sledeće mere pomoći:

- Predlog za mere pomoći poslodavcima u plaćanju doprinosa za socijalno osiguranje za zaposlene u privatnom sektoru.
- Ukidanje plaćanja akontacije za porez na dobit.
- Privremeno ukidanje zatezne kamate.
- Osnivanje garantnog fonda od BAM 80 miliona za bankarske kredite za obrtni kapital za najugroženije privredne sektore.
- Produženje roka za podnošenje poreza na dobit i smanjenje akontacionog plaćanja poreza na dobit privrednih društava.

Republika Albanija

Vladine mere pomoći u Republici Albaniji koje su trenutno na snazi uglavnom su fokusirane na moratorijum za otplatu kredita i na reprogramiranje planova za otplatu kredita. Trenutno, dužnici, fizička lica i privredna društva čija je finansijska situacija pogoršana zbog trenutne situacije, mogu da odlože za 3 meseca plaćanje rata po kreditima odobrenim od strane finansijskih institucija koje je licencirala Banka Albanije, tj. banke, nebankarske finansijske institucije, kao i štedionice i kreditne asocijacije. Ovim procesom se samo reprogramiraju obaveze dužnika, ali ne i oslobađanje od tih obaveza. Vlada trenutno razmatra i druge ekonomske mere.

Potencijalni uticaj na poslovanje Grupe

Matično društvo i njegova zavisna društva nemaju ni kredite ni zajmove uzete od finansijskih i ostalih finansijskih institucija i stoga nisu izloženi riziku zaduženosti. Finansiranje poslovanja Grupe se vrši isključivo iz sopstvenih sredstava.

Za svrhe identifikovanja mogućih budućih događaja i negativnih eksternih okolnosti, Grupa je sprovedla projekciju nekoliko scenarija (stres testovi) na nivou Matičnog društva i na konsolidovanom nivou Grupe. Svrha tih scenarija je da se proceni sposobnost Matičnog društva i Grupe da nastave da posluju u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, u svetlu raspoloživih novčanih rezervi, uključujući i date avanse.

Na dan 31. mart 2020. godine Matično društvo ima raspoložive novčane rezerve u iznosu od 3.839.314 hiljada dinara, što uključuje i date avanse u iznosu od RSD 1.181.866 hiljada. Prvi scenario predstavlja najekstremniji scenario zasnovan na pretpostavci da Matično društvo neće ostvariti nikakve prihode u narednih 9 meseci 2020. godine (april – decembar), sa sledećim ostalim ključnim pretpostavkama:

- Matično društvo održava samo neophodan nivo poslovanja (održavanje osnovnih troškova);
- Zaposleni u proizvodnji koji će biti angažovani na zahtevanom nivou poslovanja primaće punu zaradu, dok će ostali zaposleni biti na plaćenom odsustvu sa 60% postojeće zarade;

- Matično društvo će naplatiti nenaplaćena potraživanja na dan 31. mart 2020. godine, sa povećanjem stope nenaplativosti potraživanja za 40%;
- Sve neizmirene obaveze na dan 31. decembar 2020. godine će biti u potpunosti plaćana do 31. decembar 2020. godine (obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu zarada, druge obaveze);
- Matično društvo neće da konkuriše za raspoložive mere koje sprovodi Vlada u cilju podrške privatnom sektoru i jačanju privrede;

Stres test po navedenim pretpostavkama ukazuje da Matično društvo ima dovoljne novčane rezerve da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja do 31. decembra 2020. godine, i za značajan broj meseci nakon tog datuma.

Pored toga, Matično društvo je takođe uzelo u obzir druga scenarija, sa osnovnom pretpostavkom smanjenja prihoda od prodaje i povećanja nenaplativih potraživanja za 20%, 30% i 50%, sa održavanjem proizvodnje na nivou koji zadovoljava trenutnu tražnju, bez posebnih smanjenja troškova zarada i bez investicionih ulaganja u proširenje kapaciteta, između ostalih relevantnim inputa za scenarija, i zaključilo je da pod svakim scenarijom Matično društvo će biti sposobno da generiše pozitivne novčane tokove iz poslovnih aktivnosti i stoga će biti u mogućnosti da dodatno uveća svoje sadašnje novčane rezerve.

Sa stanovišta Grupe, na dan 31. marta 2020. godine Grupa ima raspoložive novčane rezerve u iznosu od RSD 4.026.793 hiljada, što uključuje i date avanse u iznosu od RSD 1.181.866 hiljada. Prvi scenario stres testa ukazuje da Grupa ima dovoljne novčane rezerve da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja do 31. decembra 2020. godine, i za značajan broj meseci nakon tog datuma. Takođe, ostali scenariji stres testa sa varijacijama u prometu i stopama nenaplativih potraživanja ukazuju da će Grupa biti u mogućnosti da generiše održive novčane tokova i stoga će biti sposobna da izmiri tekuće obaveze po njihovom dospeću, kao i da održi adekvatne novčane rezerve tokom preostalog dela 2020. godine.

Rukovodstvo Grupe pažljivo prati razvoj situacije i nastoji da pronađe raspoložive načine da umanjí uticaj širenja korona virusa na samu Grupu. Grupa je uglavnom fokusirana na održavanje svojih proizvodnih sposobnosti, kao i na održavanje sadašnje likvidnosne pozicije.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, kao što je već obelodanjeno u napomeni 3.2. uz konsolidovane finansijske izveštaje. Rukovodstvo je analiziralo činjenice, okolnosti i neizvesnosti koji su prisutni na datum izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja. Rezultati stres testova, kao što je gorespomenuto, pokazuju da Grupa raspolaze adekvatnim resursima da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja u periodu od najmanje 12 meseci posle datuma izveštavanja. Stoga, rukovodstvo Grupe je zaključilo da ne postoji materijalna neizvesnost u vezi sa pretpostavkom stalnosti poslovanja na datum izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Ostalo

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije odnosno dodatna obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima za 2019. godinu.

U Beogradu, 31.03.2020. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Zakonski zastupnik

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Đorđe Savić
Izvršni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2019. godinu (u celini)

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Grupe Messer Tehnogas a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe Messer Tehnogas a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Grupa”), čije je matično društvo Messer Tehnogas a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Matično društvo”), koji se sastoji od:

- konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. godine;

i za period od 1. januara do 31. decembra 2019. godine:

- konsolidovanog bilansa uspeha;
- konsolidovanog izveštaja o ostalom rezultatu;
- konsolidovanog izveštaja o promenama na kapitalu;
- konsolidovanog izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja

(„konsolidovani finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju konsolidovani finansijski položaj Grupe na dan 31. decembra 2019. godine, kao i konsolidovane rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući

Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period. Ona predstavljaju najznačajnije procenjene rizike od materijalno značajnih grešaka, uključujući i one nastale zbog pronevere, a koja su opisana dole u nastavku i sproveli smo odgovarajuće

revizorske procedure za razmatranje tih pitanja. Ključna revizorska pitanja su razmatrana u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja mi smo rezimirali naš odgovor na navedene rizike. Ne izražavamo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo sledeća ključna revizorska pitanja:

Obezvređenje potraživanja od kupaca

Računovodstvene politike i finansijska obelodanjivanja u vezi sa potraživanjima od kupaca su obelodanjena u napomeni 3.4 i 31 uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine: RSD 3.048.257 hiljada; ispravka vrednosti potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 1.399.938 hiljada, ukidanje ispravke vrednosti za 2019. godinu iznosi RSD 41.616 hiljada.

Ključno revizorsko pitanje

Naš odgovor

Nenaplaćena neto potraživanja od kupaca predstavljaju pojedinačno najznačajniji deo kratkoročnih sredstava (34%), i posle nekretnina, postrojenja i opreme čine najznačajniju stavku u strukturi ukupne imovine (13%). Dodatno, procena ispravke vrednosti potraživanja od kupaca zahteva visok nivo prosuđivanja od strane rukovodstva. Kao rezultat toga, smatramo da određivanje ispravke vrednosti potraživanja od kupaca predstavlja ključno revizorsko pitanje.

Za ovu oblast naši postupci su obuhvatili, između ostalog, sledeće:

- Ocenjivanje računovodstvene politike Grupe za utvrđivanje ispravke vrednosti, i odmeravanje i priznavanje svih gubitaka po osnovu obezvređenja u vezi sa nenaplaćenim potraživanjima od kupaca u odnosu na zahteve relevantnih standarda finansijskog izveštavanja;
- Testirali smo dizajn, implementaciju i operativnu efektivnost relevantnih internih kontrola u procesu prodaje;
- Dobili smo potvrde za uzorak otvorenih stavki potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine;
- Na bazi određenog uzorka smo izvršili testiranje otvorenih stavki potraživanja od kupaca u pogledu njihove naplate posle datuma bilansa stanja;

-
- U vezi sa potraživanjima od kupaca koja su dospela i nisu naplaćena već duže vreme uradili smo sledeće:
 - Ocenili smo pretpostavke koje su korišćene u proceni nadoknadivog iznosa potraživanja kroz razgovor sa licima zaduženim za naplatu potraživanja i kroz uvid u prateću dokumentaciju koja potvrđuje iznose relevantnih potraživanja, kao i kroz analizu kreditne istorije, uključujući i sadašnji kreditni rejting, gde je to bilo relevantno i primenljivo,
 - Od eksternih advokata smo dobili i analizirali pregled sudskih sporova koji se vode protiv kupaca u kašnjenju, zajedno sa očekivanim ishodima tih sporova, koji je korišćen od strane rukovodstva i
 - Kritički smo analizirali adekvatnost obračunate ispravke vrednosti u kontekstu nivoa procenjene ispravke vrednosti u prethodnim godinama u odnosu na stvarne ishode.
-

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2019. godine.

Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije i, osim ako nije drugačije izričito navedeno u našem izveštaju, ne izražavamo bilo koju vrstu zaključka kojim se pruža uveravanje o istim.

U vezi sa našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pregledamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih

tokom revizije, ili da li su na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno prikazane.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije koje su date u konsolidovanom Godišnjem izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koju su konsolidovani finansijski izveštaji pripremljeni, su usklađene sa konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Dodatno, ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno

da proceni sposobnost Grupe da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi. Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Grupi.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li konsolidovani finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Grupe.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao

primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Grupe da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje;
- Prikupljamo dovoljno odgovarajućih revizorskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe u cilju izražavanja mišljenja o konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe. Odgovorni smo za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

Dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj meri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gde je to primenljivo, odgovarajuće mere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima zaduženim za upravljanje, utvrdili smo koja pitanja su od najvećeg značaja za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period i koja

shodno tome predstavljaju ključna revizorska pitanja. Dajemo opis ovih pitanja u našem izveštaju revizora o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim

okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude saopšteno u našem izveštaju, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi za dobrobit javnosti od takvog saopštavanja.

KPMG d.o.o. Beograd

Vladimir Savković

Vladimir Savković
Partner na projektu revizije
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 14. april 2020. godine

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

 Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

 Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		13639684	13221436	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	25	61862	61255	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005		11607	15120	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007		38073	46135	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008		12182		
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	26	13259273	12807026	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	26	657371	637158	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	26	1442774	1401674	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	26	9842313	9457163	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014		14378		
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	26	500	500	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	26	1141740	1291730	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	26	160197	18801	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		239922	248257	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	28	66348	67001	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		5880	5910	
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	29	167694	175346	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		78627	104898	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		62900	76349	
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		15727	28549	
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042		122598	87927	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		9052770	8376065	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	30	607846	622703	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		194474	181186	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		38249	63545	
12	3. Готови производи	0047		80797	59621	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048		255046	189920	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049			14408	
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		39280	114023	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	31	3048257	3490214	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053		9638		
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		405183	488277	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		2533133	2888034	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		100303	113903	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		120088	111068	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	31	141738	57376	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	32	2498170	2524806	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		36231	32980	
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		2461939	2491826	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	33	2605723	1364809	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		106	159415	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	34	30842	45674	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		22815052	21685428	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		69092	50193	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	36	20682128	18829811	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		1884234	1884234	0
300	1. Акцијски капитал	0403	35	1865984	1865984	
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409		13371	13371	
309	8. Остали основни капитал	0410		4879	4879	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		1282231	1282231	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		1942	744	
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		17300744	15451334	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		14986608	13338261	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		2314136	2113073	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420		278208	276499	
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		65231	65231	0
350	1. Губитак ранијих година	0422		65231	65231	
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		173566	151547	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	37	150499	145637	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		49982	45574	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		94628	94628	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431		5889	5435	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	38	23067	5910	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435		17190		
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		5877	5910	
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		5873	6208	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		1953485	2697862	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	39	1463	0	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		1463		
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		44977	31937	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	40	1321799	2466304	0
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		183984	908930	
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455		339218	538290	
435	5. Добављачи у земљи	0456		716664	735287	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		81933	283761	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458			36	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	41	160144	143181	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		61365	5075	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	42	80621	32855	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	43	283116	18510	
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		22815052	21685428	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	44	69092	50193	

у Београд

дана 31-03-2020 године

Законски заступник

Милош Поповић

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		12449915	10511915
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	5	1980222	652371
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		8439	9842
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		1956823	629436
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		14960	13093
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6	10078075	9630865
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		0	0
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011		2101	0
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		1312968	1475545
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		8060232	7701371
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		702774	453949
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016		3591	0
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	7	388027	228679

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		9781371	8201281
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	1150293	698226
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	13954	19654
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		669338	497370
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		577363	554075
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	1146354	1132035
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	2518729	2413072
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	1426949	1111644
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	1332627	981582
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	1391649	1109756
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15	61423	53000
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16	859276	664915
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		2668544	2310634
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	17	59039	84795
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		2686	4014
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		454	
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		2232	4014
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		47762	56047
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		8591	24734
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18	42396	40359
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		3234	3512
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	ЛОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		3234	3512
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		158	154
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		39004	36693
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		16643	44436
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	19	41616	
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	20	26526	28730
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	21	41694	77025
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	22	53101	29425
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		2688870	2373940
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056	23	0	10841
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		4622	
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		2684248	2384781
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	24	403460	286702
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	24	0	78
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	24	35057	15225
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	ЛОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		2315845	2113226
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066		1709	154
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		2314136	2113072
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		2	2
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у Београд
дана 31-03-2020 године

Законски заступник
Michael Porsch

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		2315845	2113226
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
332	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
333	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
334	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011		1198	744
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добици	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		1198	744
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		1198	744
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		2317043	2113970
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		2315845	2113970
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027		2314136	2113816
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028		1709	154

у

дана 31-03-2020 године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIČA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала						
		30		31		32		
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве	
1	2		3		4		5	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. ____							
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037		
	б) потражни салдо рачуна	4002	1884234	4020		4038	1282231	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039		
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1а + 2а - 2б) \geq 0$	4005	0	4023		4041		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б - 2а + 2б) \geq 0$	4006	1884234	4024	0	4042	1282231	
4	Промене у претходној ____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008	276499	4026		4044		
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____							
	а) дуговни салдо рачуна $(3а + 4а - 4б) \geq 0$	4009		4027		4045		
	б) потражни салдо рачуна $(3б - 4а + 4б) \geq 0$	4010	2160733	4028	0	4046	1282231	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		
7	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5а + 6а - 6б) \geq 0$	4013	0	4031		4049		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5б - 6а + 6б) \geq 0$	4014	2160733	4032	0	4050	1282231	

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	1709	4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	2162442	4036	0	4054	1282231

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055	65231	4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	13916282
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059	65231	4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060	0	4078	0	4096	13916282
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	578020
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	2113072
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063	65231	4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082	0	4100	15451334
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067	65231	4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068	0	4086	0	4104	15451334

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	464726
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	2314136
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071	65231	4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072	0	4090	0	4108	17300744

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		330		331		332		
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	
1	2		9		10		11	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145		
	б) потражни салдо рачуна	4110	0	4128		4146		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1а + 2а - 2б) \geq 0$	4113		4131		4149		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б - 2а + 2б) \geq 0$	4114	0	4132	0	4150	0	
4	Промене у претходној _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115	0	4133		4151		
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152		
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна $(3а + 4а - 4б) \geq 0$	4117		4135		4153		
	б) потражни салдо рачуна $(3б - 4а + 4б) \geq 0$	4118	0	4136	0	4154		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5а + 6а - 6б) \geq 0$	4121		4139		4157		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5б - 6а + 6б) \geq 0$	4122	0	4140	0	4158	0	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		330		331		332	
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2	9		10		11	
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126	0	4144	0	4162	0

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		333		334 и 335		336	
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштва	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4163		-4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		-4182		4200	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4168		4186		4204	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188	744	4206	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4172		4190	744	4208	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4176		4194	744	4212	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		333		334 и 335		336		
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока	
1	2		12		13		14	
	Промене у текућој _____ години							
8	а) промет на дуговој страни рачуна	4177		4195		4213		
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196	1198	4214		
	Стање на крају текуће године 31.12. _____							
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179		4197		4215		
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180		4198	1942	4216		

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0	
		АОП	337			АОП
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају			
1	2		15	16	17	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	17017516	
	б) потражни салдо рачуна	4218			4244	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	0	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220			4245	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221		4237	17017516	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222			4246	
4	Промене у претходној _____ години					
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	1812295	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224			4247	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225		4239	18829811	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226			4248	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	0	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228			4249	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229		4241	18829811	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230			4250	

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
1	2		15	16	17
	Промене у текућој _____ години				
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4231		4242	1852317
	б) промет на потражној страни рачуна	4232			4251
	Стање на крају текуће године 31.12. _____				
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	20682128
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234			4252

у Београд
дана 31-03-2020 године

Законски заступник
Marko Pordak

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

 Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

 Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	14954371	11770339
1. Продаја и примљени аванси	3002	14925449	11751647
2. Примљене камате из пословних активности	3003	7173	3128
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	21749	15564
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	10673342	9488051
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	7814058	7017262
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	1401987	1150747
3. Плаћене камате	3008	158	22
4. Порез на добитак	3009	345779	343872
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	1111360	976148
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	4281029	2282288
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012	0	0
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	90532	3192301
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014	0	0
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	12486	14705
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	35915	3124327
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	41677	53269
5. Примљене дивиденде	3018	454	
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	2674283	4439352
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	0	2953104
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	2625346	1469450
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	48937	16798
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	2583751	1247051

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	3025	0	0
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	443310	518329
1. Откуп сопствених акција и удела	3032	0	0
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033	2752	0
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034	0	0
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	440558	518329
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	443310	518329
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	15044903	14962640
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	13790935	14445732
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	1253968	516908
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043	0	0
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	1364809	857497
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	8311	10992
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	21365	20588
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	2605723	1364809

у Београду,
 дана 31-03-2020 године

Законски заступник

Marko Purok

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske
izveštaje za 2019.godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Matično društvo“ ili „Preduzeće“) akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Matično društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Matično društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Matičnog društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Grupa u svome sastavu ima zavisna preduzeća i to: Messer GTM, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenic, Bosna i Hercegovina i Messer Albagas, Tirana, Albanija, Messer Slovenija Ruše, Republika Slovenija

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisno preduzeće	Adresa
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Petrovo	Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, BIH
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Slovenija, Ruše	Jugova 20, Ruše

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine bio je sledeći:

Društvo	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Messer Tehnogas, Beograd	351	347
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	8	8
Messer BH Gas, Petrovo	26	27
Messer Albagaz, Tirana	22	23
Messer Slovenija, Ruše	95	103
Ukupno	502	508

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Grupa vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS 62/2013, 30/2018 i 73/2019) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, privredna društva sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Grupa je u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Rešenjem Ministarstva finansija i privrede broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine utvrđen je prevod Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI), koje čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board – IASB), kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevedeni MSFI utvrđeni navedenim rešenjem broj 401-00-4980/2019-16, počće da se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine, dok se isti mogu primeniti na dobrovoljnoj osnovi i prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2019. godine (uz obelodanjivanje odgovarajućih informacija u Napomenama uz finansijske izveštaje). Preduzeće će primeniti ove prevedene MSFI prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izveštaja za 2020. godinu.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 95/2014 i 144/2014), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nije u potpunosti usaglašena sa zahtevima MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 31.03.2020., a pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni 14.01.2020.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju koja se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Grupe i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5. i 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja i obezvređenje istih;
- Napomena 3.4 – Obezvređenje finansijskih sredstava;
- Napomena 3.10 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova;

2.5. Promene u računovodstvenoj politici

Grupa nije imala promene u računovodstvenoj politici u 2019. godini.

2.6. Prevedeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Ključni novi standardi i tumačenja koji su prevedeni Rešenjem Ministarstva finansija i privrede broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine i koji zvanično stupaju na snagu 1. januara 2020. godine su sledeći:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti”

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde objavio je u julu 2014. godine konačnu verziju MSFI 9 „Finansijski instrumenti” kojom su obuhvaćene sve faze projekta vezano za finansijske instrumente i koja zamenjuje MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” i sve prethodne verzije MSFI 9. Ovim standardom se uvode novi zahtevi za klasifikaciju i odmeravanje, za umanjenje vrednosti i računovodstvo hedžinga. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, dok se u Republici Srbiji primenjuje od 1. januara 2020. godine.

Standard definiše tri nove kategorije za klasifikaciju i merenje finansijske imovine: finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, a u skladu sa precizno određenim pravilima. Klasifikacija finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 se generalno zasniva na poslovnom modelu u okviru koga se upravlja finansijskim sredstvom i njegovim ugovorom definisanim novčanim tokovima. Ovim standardom su eliminisane prethodne kategorije finansijskih sredstava po MRS 39 (sredstva koja se drže do dospeća, sredstva koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja).

MSFI 9 uvodi revidirani model obezvređenja finansijske imovine, koji se zasniva na bazi očekivanog kreditnog gubitka, a ne na prošlim gubicima. MSFI 9 zamenjuje model „nastalih gubitaka” iz MRS 39 sa modelom „očekivanih kreditnih gubitaka” koji je usmeren ka budućnosti. To zahteva značajno prosuđivanje o načinu na koji promene u ekonomskim faktorima utiču na očekivane kreditne gubitke, što će se utvrđivati na verovatnoćom ponderisanoj osnovi. Novi model umanjenja vrednosti će se primenjivati na finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, osim investicija u instrumente kapitala, kao i na ugovorna sredstva. U skladu sa MSFI obračun ispravke vrednosti finansijske imovine odmeravaju se na jedan od dva načina: (a) model 12-to mesečnih očekivanih kreditnih gubitaka ili (2) model očekivanih kreditnih gubitaka tokom veka trajanja instrumenta.

MSFI 9 uglavnom zadržava postojeće zahteve iz MRS 39 za reklasifikaciju i odmeravanje finansijskih obaveza.

- MSFI 15 – „Prihodi od ugovora sa kupcima”.

MSFI 15 uspostavlja sveobuhvatan okvir za priznavanje prihoda. Zamenjuje postojeća uputstva za priznavanje prihoda, uključujući MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji” i IFRIC 13 „Programi nagrada za lojalne kupce”. MSFI 15 je objavljen 28. maja 2014. godine i njime se utvrđuje model od pet koraka koji se primenjuje na prihode od ugovora s kupcima. MSFI 15 propisuje da se prihodi priznaju u iznosu koji odražava naknadu na koju entitet očekuje da će imati prava u zamenu za prenos dobara ili usluga kupcu. Principi iz MSFI 15 pružaju više strukturiran pristup odmeravanju i priznavanju prihoda. Novi standard za prihode se primenjuje

na sve entitete i zamenjuje sve dosadašnje zahteve za priznavanje prihoda u skladu sa MSFI. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, dok se u Republici Srbiji primenjuje od 1. januara 2020. godine.

Po novom standardu, prihod se utvrđuje i priznaje po modelu koji podrazumeva sprovođenje sledećih pet koraka:

- Korak 1 – Identifikovanje ugovora s kupcem (pojedinačni i kombinovani ugovori, izmene ugovora)
- Korak 2 – Utvrđivanje obaveza po ugovoru sa kupcima
- Korak 3 – Utvrđivanje cene transakcije: utvrđivanje iznosa prihoda
- Korak 4 – Raspored cene na konkretne obaveze iz ugovora
- Korak 5 – Priznavanje prihoda kada društvo ispunjava svoje obaveze prema kupcu

Standard dozvoljava ili potpun retrospektivan pristup ili modifikovan retrospektivan pristup prilikom usvajanja i prve primene istog.

- *IFRIC 22 – „Transakcije u stranoj valuti i avansno plaćanje naknada”*

Tumačenje je objavljeno 8. decembra 2016. godine, na snazi je za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Primena u Republici Srbiji počinje od 1. januara 2020. godine.

Ovo Tumačenje primenjuje se na transakciju u stranoj valuti (ili neki njen deo) kada se kao rezultat te transakcije priznaje nemonetarna imovina ili nemonetarne obaveze koje proizilaze iz primanja ili plaćanja avansa pre nego što nastupi trenutak priznavanja povezane imovine, rashoda ili prihoda (ili nekog njihovog dela). Tumačenje se bavi pitanjem kako da se odredi datum transakcije za svrhe određivanja deviznog kursa koji se koristi prilikom početnog priznavanja povezane imovine, rashoda ili prihoda (ili nekog njihovog dela), kao i prilikom prestanka priznavanja nemonetarne imovine ili nemonetarne obaveze koja proističe iz plaćanja ili primanja avansa u stranoj valuti.

Potencijalni uticaj primene novih prevedenih standarda i tumačenja

Preduzeće je u postupku sagledavanja uticaj primene gore navedenih novih prevedenih MSFI i Tumačenja, kao i ostalih relevantnih izmena po osnovu prevoda izmena i dopuna drugih standarda i prevoda drugih novih Tumačenja, na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Trenutni efekti još nisu utvrđeni, a prema preliminarnim procenama Preduzeće ne očekuje materijalno značajan uticaj primeni MSFI 15 i MSFI 9 na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe za 2020. godinu. Takođe, ne očekuju se ni značajni efekti primene po osnovu IFRIC 22. Procenjeni preliminarni efekti primene MSFI 9 na finansijske izveštaje Grupe na dan 1. januara 2020. godine procenjeni su na RSD 55.549 hiljada (smanjenje ispravke vrednosti), na bazi trenutno raspoloživih istorijskih i tekućih podataka. Konačni efekti primene MSFI 9 biće naknadno potvrđeni.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnom finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

Grupa

Grupu čine Matično društvo i zavisna lice gde je Matično društvo 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica;
- Messer BH Gas, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenici;
- Messer Albagaz, Tirana, Albanija;

kao i društva čiji je Matično društvo vlasnik sa 99,13%

- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija.

Zavisna pravna lica

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom Perduzeća. Kontrola postoji kada Preduzeće ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Zajednička ulaganja

Zajednička ulaganja su oni entiteti nad čijim aktivnostima Grupa vrši zajedničku kontrolu uspostavljenu ugovorom i kod kojih odlučuje konsenzusom o njihovoj poslovnoj i finansijskoj politici. Grupa zajednička ulaganja vrednuje metodom udela. Grupa nema zajedničko ulaganje u periodima prezentiranim u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nerealizovani gubici isključeni su na isti način kao i nerealizovani dobici, ali samo do iznosa do kog nema dokaza o obezvređenju.

Poslovne kombinacije sa entitetima pod zajedničkom kontrolom (entiteti unutar Messer grupe)

Poslovna kombinacija u kojoj učestvuju entiteti ili poslovanja pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj sve entitete ili poslovanja koji se kombinuju, u krajnjoj instanci kontroliše ista strana ili strane pre i posle poslovne kombinacije i ta kontrola nije prolazna. U poslovnim kombinacijama sa entitetima pod zajedničkom kontrolom u kojima se Matično preduzeće javlja u ulozi sticaoca, Grupa primenjuje računovodstvenu politiku knjigovodstvene

vrednosti za uključivanje imovine i obaveza stečenog zavisnog društva u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Razlika između iznosa plaćenog za sticanje učešća i knjigovodstvene vrednosti prepoznatljive imovine i obaveza entiteta u kome je učešće stečeno, iskazuje su okviru konsolidovanog kapitala Grupe na teret ili u korist neraspoređenog dobitka. Usvojena računovodstvena politika konzistentno se primenjuje u izveštajnim periodima Grupe.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

Rukovodstvo Grupe je na datum odobravanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja dodatno razmotrilo poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja u kontekstu događaja koji su nastali nakon datuma bilansa stanja, a koji su u vezi sa krizom izazvanom svetskom pandemijom bolesti COVID-19 u martu 2020. godine. Eventualni efekti po ovom pitanju će imati određeni uticaj ali neće ugroziti poslovanje Grupe u 2020. godini, a samim tim ni na njegovu mogućnost da nastavi poslovanje u skladu sa napred navedenim načelom. Razmatranja potencijalnih efekata ovog pitanja na dalje poslovanje Preduzeća i Grupe, data su u napomeni 49 „Događaji nakon datuma bilansa“.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključen u konsolidaciju u odnosu na EUR:

Valuta	Prosečni 2019.	31.12.2019.	Prosečni 2018.	31.12.2018.
EUR	117,8593	117,5376	118,2752	118,1946
USD	-	104,9186	-	103,3893
GBP	-	137,5998	-	-
CHF	-	108,4004	-	104,9779
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	122,997	121,77	127,58	123,42

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2019. godine Grupa nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Grupe procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Matično društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Grupe. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Grupa odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Grupa vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Grupe, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Grupa obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi rukovodstvo Grupe.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Grupe, da je potraživanje u knjigama Grupe otpisano kao nenaplativo i da Grupa nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi rukovodstvo Grupe.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Ostala nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, softveri se amortizuju putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope 33,33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2019	Procenjeni vek trajanja u godinama	2018	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a značajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno i naknadno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjena cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.9. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju zavisna društva članice Grupe, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Grupa, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2019. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2019. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini procenjenih izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

3.11. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Grupe, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.12. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.13. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.14. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% (Republika Slovenija 19%, Bosna i Hercegovina 10%, Albanija 15%) na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjeње dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.15. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2019. godine:

U hiljadama RSD	EUR	GBP	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	283.383	-	-	2.322.340	2.605.723
Potraživanja	905.392	-	-	2.142.865	3.048.257
Kratkoročni finansijski plasmani	1.651.403	-	-	846.767	2.498.170
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.348	66.348
Dugoročni plasmani	166.551	-	-	85.650	252.201
Ostala potraživanja	78.163	-	-	214.611	292.774
Ukupno	3.084.892	-	-	5.678.581	8.763.473
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	1.463	1.463
Obaveze iz poslovanja	296.665	413	14.374	1.010.347	1.321.799
Dugoročne obaveze	-	-	-	23.067	23.067
Ostale obaveze	4.349	-	-	625.874	630.223
Ukupno	301.014	413	14.374	1.660.751	1.976.552
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2019.	2.783.878	(413)	(14.374)	4.017.830	6.786.921

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2018. godine:

U hiljadama RSD	EUR	GBP	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	151.525	-	-	1.213.284	1.364.809
Potraživanja	690.493	-	-	2.799.721	3.490.214
Kratkoročni finansijski plasmani	1.981.887	-	-	542.919	2.524.806
Učešće u kapitalu	-	-	-	67.001	67.001
Dugoročni plasmani	174.101	-	-	112.053	286.154
Ostala potraživanja	86.400	-	7.335	279.798	373.533
Ukupno	3.084.406	-	7.335	5.014.776	8.106.517
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	582.345	-	83.158	1.800.801	2.466.304
Dugoročne obaveze	-	-	-	5.910	5.910
Ostale obaveze	6.383	-	-	225.175	231.558
Ukupno	588.728	-	83.158	2.031.886	2.703.772
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2018.	2.495.678	-	(75.823)	2.982.890	5.402.745

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2019	2018
Finansijska sredstva	2.671.744	2.706.062
Finansijske obaveze	24.530	5.910
Razlika	2.647.214	2.700.152
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	2.605.723	1.364.809
Finansijske obaveze	-	-
Razlika	2.605.723	1.364.809

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2019. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.605.723	-	-	-	2.605.723
Potraživanja	2.957.927	90.330	-	-	3.048.257
Kratkoročni finansijski plasmani	2.497.541	629	-	-	2.498.170
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.348	66.348
Dugoročni plasmani	-	-	85.997	166.204	252.201
Ostala potraživanja	278.702	14.072	-	-	292.774
Ukupno	8.339.893	105.031	85.997	232.552	8.763.473
Kratkoročne finansijske obaveze	-	1.463	-	-	1.463
Obaveze iz poslovanja	1.281.204	40.595	-	-	1.321.799
Dugoročne obaveze	-	-	23.067	-	23.067
Ostale obaveze	482.418	-	147.805	-	630.223
Ukupno	1.763.622	42.058	170.872	-	1.976.552
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2019.	6.576.271	62.973	(84.875)	232.552	6.786.921

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2018. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.364.809	-	-	-	1.364.809
Potraživanja	2.929.035	561.179	-	-	3.490.214
Kratkoročni finansijski plasmani	2.524.175	631	-	-	2.524.806
Učešća u kapitalu	-	-	-	67.001	67.001
Dugoročna potraživanja	-	-	14.308	271.846	286.154
Ostala potraživanja	348.931	24.602	-	-	373.533
Ukupno	7.166.950	586.412	14.308	338.847	8.106.517
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	2.388.634	77.670	-	-	2.466.304
Dugoročne obaveze	-	-	5.910	-	5.910
Ostale obaveze	136.159	-	95.399	-	231.558
Ukupno	2.524.793	77.670	101.309	-	2.703.772
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2018.	4.642.157	508.742	(87.001)	338.847	5.402.745

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vanskudska poravnanja i ostalo.

Grupa od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštaju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Grupe po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019	2018
Kupci u zemlji - bruto	3.643.574	4.023.469
Kupci u inostranstvu	804.621	891.035
- Evro zona	769.972	862.627
- ostali bruto	34.649	28.408
Ispravka vrednosti kupaca	(1.399.938)	(1.424.290)
Ukupno	3.048.257	3.490.214

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019		2018	
	Bruto	Ispravka vrednosti	Bruto	Ispravka vrednosti
Individualna procena ispravke	232.372	49.493	610.357	62.349
Nedospela potraživanja	1.806.364	2.116	1.939.991	-
Docnja od 0-30 dana	593.872	2.503	420.269	510
Docnja od 31-60 dana	189.609	5.814	255.668	3.438
Docnja od 61-90dana	90.810	27.828	151.637	57.986
Docnja od 91-180 dana	132.487	59.437	140.074	43.676
Docnja od 181-360 dana	101.129	52.713	136.345	41.141
Docnja preko 360	1.301.551	1.200.034	1.260.162	1.215.189
Ukupno	4.448.195	1.399.938	4.914.504	1.424.290

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019	2018
Stanje 01. januara	1.424.290	1.346.773
Prva konsolidacija Messer Slovenija	-	48.787
Povećanje	26.227	28.730
Kursne razlike	(8.963)	-
Smanjenje	41.616	-
Stanje 31. decembra	1.399.938	1.424.290

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Grupe.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2019	2018
Ukupne obaveze	2.132.924	2.855.617
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	2.605.723	1.364.809
Neto dugovanja	(472.799)	1.490.808
Kapital - Ukupno	20.682.128	18.829.811
Koeficijent zaduženosti	(0,023)	0,079

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Grupa smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	8.439	9.842
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.956.823	629.436
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	14.960	13.093
Ukupno	1.980.222	652.371

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	2.101	-
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.306.167	1.475.545
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	8.067.033	7.701.371
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	702.774	453.949
Ukupno	10.078.075	9.630.865

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihod od premija, subvencija, donacija	3.591	-
Prihodi od zakupnina	371.932	207.321
Ostali poslovni prihod	16.095	21.358
Ukupno	391.618	228.679

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihod od aktiviranja robe	3.621	3.209
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	10.333	16.445
Ukupno	13.954	19.654

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2019	2018
Nabavna vrednost prodate robe	1.150.293	698.226
Ukupno	1.150.293	698.226

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi materijala za izradu	880.335	940.597
Troškovi ostalog materijala	121.076	54.019
Troškovi rezervnih delova	127.862	119.769
Troškovi alata i sitnog inventara	17.081	17.650
Ukupno	1.146.354	1.132.035

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi energije	2.381.610	2.295.695
Troškovi goriva	90.064	72.341
Troškovi ostalih energenata	47.055	45.036
Ukupno	2.518.729	2.413.072

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.090.417	836.334
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	184.537	158.004
Troškovi naknada po ugovoru o delu	25.172	23.428
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	20.414	11.717
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	15.217	18.278
Troškovi naknade fizičkim licima	1.388	1.621
Ostali lični rashodi i naknade	89.804	62.262
Ukupno	1.426.949	1.111.644

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi transportnih usluga	840.781	646.066
Troškovi usluga održavanja	188.794	124.508
Troškovi zakupnina	134.171	57.657
Troškovi sajma	978	1.446
Troškovi reklame i propagande	20.038	18.489
Troškovi ostalih usluga	147.865	133.416
Ukupno	1.332.627	981.582

Najveći deo ostalih troškova čine troškovi stručnog osposobljavanja radnika, troškovi špedicije, troškovi obezbeđenja u iznosu od RSD 40.002 hiljada (2018: RSD 35.018 hiljada).

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2019	2018
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.373.913	1.093.000
Nematerijalnih ulaganja	17.736	16.756
Ukupno	1.391.649	1.109.756

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi dugoročnih rezervisanja	61.423	53.000
Ukupno	61.423	53.000

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2019	2018
Troškovi neproizvodnih usluga	570.821	501.179
Troškovi reprezentacije	15.690	16.971
Troškovi premija osiguranja	40.674	31.156
Troškovi platnog prometa	9.194	7.683
Troškovi članarina	9.835	3.229
Troškovi poreza	41.958	29.363
Ostali nematerijalni troškovi	171.104	75.334
Ukupno	859.276	664.915

Najveći deo troškova neproizvodnih usluga čine troškovi licenci u iznosu od RSD 148.587 hiljada (2018: RSD 155.554 hiljada).

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
matična i zavisna pravna lica	454	-
ostala povezana lica	-	-
Prihodi od kamata	47.762	56.047
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Pozitivne kursne razlike:		
kursne razlike	8.591	24.629
efekti valutne klauzule	-	105
Ostali finansijski prihodi	2.232	4.014
Ukupno	59.039	84.795

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
matična i zavisna pravna lica	-	-
ostala povezana lica	-	-
Rashodi kamata	158	154
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Negativne kursne razlike:		
kursne razlike	39.004	36.693
efekti valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski rashodi	3.234	3.512
Ukupno	42.396	40.359

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2019	2018
Prihodi od usklađenja vrednosti potraživanja	41.616	-
Ukupno	41.616	-

U 2019. godini prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja su nastali zbog smanjenje ispravke vrednosti potraživanja od kupaca.

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2019	2018
Obezvredenje dugoročnih plasmana	299	-
Obezvredenje potraživanja	26.227	28.730
Ukupno	26.526	28.730

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	11.423	22.366
Dobici od prodaje materijala	997	1.171
Viškovi	13.835	17.940
Naplaćena otpisana potraživanja	520	16.945
Prihodi od smanjenja obaveza	6.518	251
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	2.277	7.234
Ostali prihodi	6.124	11.118
Ukupno	41.694	77.025

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2019	2018
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	10.655	10.601
Gubici od prodaje materijala	-	1.845
Manjkovi	112	1.136
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	21.563	2.847
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	326	678
Ostali nepomenuti rashodi	20.445	12.318
Ukupno rashodi	53.101	29.425

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	4.143	18.466
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	(8.765)	(7.625)
Ukupno dobitak	(4.622)	10.841

24. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2018	2018
Tekući poreski rashodi	403.460	286.702
Odloženi poreski rashodi	-	78
Odloženi poreski prihodi	(35.057)	(15.225)
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	368.403	271.555

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2019	2018
Dobit pre oporezivanja	2.684.248	2.384.781
Obračunati porez po stopi od 15%	402.637	357.717
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Efeki poreskih stopa u stranim jurisdikcijama	(52.051)	(18.337)
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	35.134	17.463
Ostale trajne razlike	21.121	27.133
Poreska oslobođenja (iskorišćenje poreskih kredita)	(3.381)	(97.274)
Tekući poreski gubitak za koji nije priznat odloženi porez		
Obračunati tekući porez po umanjenju	403.460	286.702
Efeki odloženih poreza	(35.057)	(15.147)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski (prihod) /rashod	368.403	271.555
Efektivna poreska stopa	14%	11%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Grupa nije imala nepriznata poreska sredstva.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

U hiljadama RSD	2019			2018		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	122.598	(5.873)	116.725	87.927	(6.208)	81.719
Ostali poreski kredit	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska obaveza, neto	122.598	(5.873)	116.725	87.927	(6.208)	81.719

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti i licence	Ostala Nematerijal nemat. na ulaganja ulaganja	u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 01.01.2018.godine	38.921	72.737	-	111.658
Prva konsolidacija Slovenije	131.053	21.978	-	153.031
Povećanje u toku godine	2.695	-	-	2.695
Otuđenje i rashodovanje	(11)	-	-	(11)
Prenos sa osnovnih sredstava	-	-	-	-
Ostalo-kursne razlike	(87)	653	-	566
Stanje na dan 31.12.2018.	172.593	95.368	-	267.961
Povećanje u toku godine	1.577	4.391	12.182	18.150
Otuđenje i rashodovanje	(61.893)	(3.537)	-	(65.430)
Prenos	163	-	-	163
Ostalo-kursne razlike	(762)	(46)	-	(808)
Stanje na dan 31.12.2019. godine	111.678	96.176	12.182	220.036
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 01.01.2018.godine	21.845	21.011	-	42.856
Prva konsolidacija Slovenije	130.164	16.964	-	147.128
Amortizacija tekuće godine	5.538	11.218	-	16.756
Otuđenje i rashodovanje	(11)	-	-	(11)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-
Ostalo-obežvređenje	(85)	40	-	(45)
Stanje na dan 31.12.2018.	157.473	49.233	-	206.706
Amortizacija tekuće godine	5.238	12.498	-	17.736
Otuđenje i rashodovanje	(61.893)	(3.537)	-	(65.430)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-
Ostalo- kursne razlike	(747)	(91)	-	(838)
Stanje na dan 31.12.2019. godine	100.071	58.103	-	158.174
Sadašnja vrednost 31.12.2018.	15.120	46.135	-	61.255
Sadašnja vrednost 31.12.2019.	11.607	38.073	12.182	61.862

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine postrojenja i oprema	Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	Ulaganja na tuđim nekretninama postrojenjima i opremi	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje na dan								
01.01.2018.godine	303.750	1.700.671	15.287.895	500	907.867	189.229	3.423	18.393.335
Prva konsolidacija Slovenije	321.107	869.991	4.113.654	-	39.644	-	-	5.344.396
Povećanje u toku godine	-	37.523	1.583.574	-	850.113	152.676	-	2.623.886
Otuđenje i rashodovanje	(67)	(7.665)	(175.830)	-	(1.300)	-	-	(184.862)
Prenos	362	150.577	675.824	-	(503.659)	(323.104)	-	-
Ostalo-kursne razlike	12.006	7.420	15.377	-	(935)	-	-	33.868
Stanje na dan								
31.12.2018.godine	637.158	2.758.517	21.500.494	500	1.291.730	18.801	3.423	26.210.623
Povećanje u toku godine	817	22.840	857.981	-	716.530	258.388	-	1.856.556
Otuđenje i rashodovanje	-	(18.010)	(467.822)	-	(117)	(1.768)	-	(487.717)
Prenos	19.897	116.507	852.046	-	(865.940)	(115.224)	-	7.286
Ostalo-kursne razlike	(501)	1.283	(37.538)	-	(463)	-	-	(37.219)
Stanje na dan								
31.12.2019. godine	657.371	2.881.137	22.705.161	500	1.141.740	160.197	3.423	27.549.529

Ispravka vrednosti

Stanje 01.01.2018.godine	-	1.010.579	9.446.928	-	-	-	3.423	10.460.930
Prva konsolidacija Slovenija	-	288.742	1.727.736	-	-	-	-	2.016.478
Amortizacija tekuće godine	-	63.022	1.029.978	-	-	-	-	1.093.000
Otuđenje i rashodovanje	-	(7.583)	(165.023)	-	-	-	-	(172.606)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	2.083	3.712	-	-	-	-	5.795
Stanje na dan								
31.12.2018.godine	-	1.356.843	12.043.331	-	-	-	3.423	13.403.597
Amortizacija tekuće godine	-	80.022	1.293.860	-	-	-	-	1.373.882
Otuđenje i rashodovanje	-	(10.945)	(455.065)	-	-	-	-	(466.010)
Prenos sa drugih konta (napomena 27)	-	7.449	-	-	-	-	-	7.449
Ostalo- kursne razlike	-	4.994	(19.278)	-	-	-	-	(14.284)
Stanje na dan								
31.12.2019. godine	-	1.438.363	12.862.848	-	-	-	3.423	14.304.634
Sadašnja vrednost								
31.12.2018.	637.158	1.401.674	9.457.163	500	1.291.730	18.801	-	12.807.026
Sadašnja vrednost								
31.12.2019.	657.371	1.442.774	9.842.313	500	1.141.740	160.197	-	13.244.895

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019	2018
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	11.105	17.708
Nabavke u toku godine	14.408	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(6.603)
Prenosi (napomena 26)	(7.449)	-
Stanje na dan 31. decembra	18.064	11.105
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara .	11.105	17.708
Amortizacija u toku godine	31	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(6.603)
Prenosi (napomena 26)	(7.449)	-
Stanje na dan 31. decembar	3.687	11.105
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	14.377	-

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2019	2018
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-
Učešće u kapitalu Cryon Zaprešići	63.377	63.732
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	31.158	31.545
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	(28.187)	(28.276)
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	66.348	67.001

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Ostali dugoročni plasmani	168.965	176.617
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	168.965	176.617
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	(1.271)	(1.271)
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	167.694	175.346

Ostali dugoročni plasmani prevashodno se odnose na stambene kredite odobrene zaposlenima uz kamatnu stopu od 3 % godišnje.

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2019	2018
Materijal i rezervni delovi	194.474	181.186
Nedovršena proizvodnja	38.249	63.545
Gotovi proizvodi	80.797	59.621
Roba	255.046	189.920
Dati avansi	39.280	114.023
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	14.408
Ukupno	607.846	622.703

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2019	2018
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	9.638	-
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	405.183	488.277
Kupci u zemlji	3.643.574	4.023.469
Kupci u inostranstvu	389.800	402.758
Bruto potraživanja od kupaca	4.448.195	4.914.504
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	(1.110.441)	(1.135.435)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(289.497)	(288.855)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.399.938)	(1.424.290)
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	9.638	-
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	405.183	488.277
Neto kupci u zemlji	2.533.133	2.888.034
Neto kupci u inostranstvu	100.303	113.903
Ukupno neto kupci	3.048.257	3.490.214

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2019	2018
Potraživanja za kamatu	1.228	1.234
Potraživanja od zaposlenih	4.380	5.836
Potraživanja za porez na dobit	33.065	36.157
Potraživanja od državnih organa	4.525	4.412
Potraživanja za naknadu štete	-	480
Ostala kratkoročna potraživanja	115.459	26.176
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(16.919)	(16.919)
Ostala potraživanja neto	141.738	57.376

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2019	2018
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	36.231	32.980
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.461.939	2.491.826
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	2.984	2.984
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(2.984)	(2.984)
Ukupno	2.498.170	2.524.806

Ostali kratkoročni finansijski plasmani odnose se na kratkoročno oročene depozite kod banaka u zemlji.

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2019	2018
Hartije od vrednosti	119	304
Dinarski tekući računi	897.946	359.793
Blagajna	185	247
Devizni tekući računi	1.705.776	1.003.756
Ostala novčana sredstva	992	-
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno	705	709
Ukupno	2.605.723	1.364.809

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili „beoniu“ za dinarska sredstva ili je vezana za „eoniu“ ako se radi o deviznim sredstvima.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Unapred plaćeni troškovi	10.326	26.194
Ostala AVR	20.516	19.480
Ukupno	30.842	45.674

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Matičnog društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2019. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Matičnog društva je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2019.

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.072	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Grupu krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2019	2018
Aksijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	17.300.744	15.451.334
Gubitak	65.231	65.231
Učešće bez prava kontrole	278.208	276.499
Neralizovani dobiti povodom HOV	1.942	744
Ukupno	20.682.128	18.829.811

Učešće bez prava kontrole

Na osnovu odluke Odbora direktora i potpisanog ugovora o kupoprodaji udela od 7. avgusta 2018. godine, Matično društvo je steklo 91.24% vlasništva u društvu Messer Slovenija za iznos od EUR 25.020.541, otkupom postojećeg udela koji je bio u vlasništvu povezanog pravnog lica Messer

Belgium N.V. Isplata kupoprodajne cene udela izvršena je tokom avgusta 2018. godine. Tokom novembra 2018. godine Matično društvo je unelo dodatan ulog u Messer Slovenija u formi dokapitalizacije u ukupnom iznosu od EUR 5.500.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine Matično društvo poseduje 98.47%. Tokom 2019. godine izvršena je dokapitalizacija u iznosu od EUR 5.000.000. Sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine Matično društvo poseduje 99,13%

Kretanje na poziciji učešća bez prava kontrole je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019
Vrednost učešća bez prava kontrole u trenutku akvizicije	276.345
Rezultat iz predhodne godine koji pripada manjinskim akcionarima	154
Tekući rezultat koji pripada manjinskim akcionarima	1.709
Ukupno	278.208

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2019	2018
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	94.628	94.628
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	49.982	45.574
Ostala dugoročna rezervisanja	5.889	5.435
Ukupno	150.499	145.637

Na dan 31. decembra 2019. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Grupe.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2019. i 2018. godine bile su sledeće:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01.2018. godine	65.975
Dodatna rezervisanja	30.653
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	(2.000)
Stanje na dan 31.12.2018. godine	94.628
Dodatna rezervisanja	-
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	-
Stanje na dan 31.12.2019. godine	94.628

38. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2019	2018
Dugoročne obaveze prema lizingu	17.190	-
Ostale dugoročne obaveze	5.877	5.910
Ukupno	23.067	5.910

Dospeće navedenih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2019	2018
Period otplate do 1 godine	-	-
Period otplate od 1 do 5 godina	23.067	5.910
Period preko 5 godina	-	-
Ukupno	23.067	5.910

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2019	2018
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	1.463	-
Ukupno	1.463	-

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Dobavljači matična i povezana pravna lica u inostranstvu	183.984	908.930
Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	339.218	538.290
Dobavljači u zemlji	716.664	735.287
Dobavljači u inostranstvu	81.933	283.761
Ostale obaveze iz poslovanja	-	36
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanja	1.321.799	2.466.304

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2019	2018
<u>Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada</u>		
obaveze za neto zarade i naknade zarada	28.198	30.057
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada	-	-
Ostale obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.404	1.422
Druge obaveze	4.055	128
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	120.088	105.068
Ostale kratkoročne obaveze	6.399	6.506
Ukupno	160.144	143.181

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2019	2018
Obaveza za porez na dobit preduzeća	80.621	32.855
Ukupno	80.621	32.855

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Unapred obračunati troškovi	2.054	1.777
Obračunati prihodi budućeg perioda	233.248	1.201
Naplaćeni porez na dodatu vrednost	863	1.060
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	46.951	14.472
Ukupno	283.116	18.510

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2019	2018
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	67.630	48.174
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	228	785
Stanje na dan 31. decembar	69.092	50.193

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2019	2018
Neto dobitak	2.315.844.187	2.113.225.768
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	2.234	2.038

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje

U hiljadama RSD	2019	2018
Messer Croatia Plin	114.688	184.136
Messer Bulgaria	113.915	86.248
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	85.612	90.899
Messer Hungarogaz KFT	31.216	34.835
Messer Gas Pak	16.808	17.138
Messer Tehnoplín	11.949	18.617
Messer Romania Gaz S.R.L	10.614	12.075
Messer Group	9.638	-
Messer Tatragas	7.359	-
MEC Group	3.997	11.335
Messer Mostar Plin	2.569	4.348
Messer Belgia	2.502	10.700
Messer Poljska	2.092	7.358
Messer Ibérica de Gasses SA	813	-
Messer BV	653	5.786
Messer Industriegase GmbH	159	-
Messer Griesheim (China)	60	-
Messer Energo Gas	45	4.543
Messer Haiphong Industrial Gases Co	36	-
WUJIANG MESSER INDUSTRIAL GAS CO	36	-
Messer Schweiz AG	24	-
Asco Kohlensäure AG	24	-
Messer Information Services GmbH	8	-
Messer Austria	2	259
Messer France	2	-
Ukupno	414.821	488.277

Obaveze

U hiljadama RSD	2019	2018
Messer Group	183.984	908.930
Messer Croatia	181.929	258.452
Messer Gas Pak	81.460	165.800
Messer Vardar Tehnogas	20.692	44.774
Messer Information Services	16.648	12.897
Messer Austria	12.705	19.958
MEC Group	6.884	7.152
Messer Tehnoplina	6.817	14.065
Messer Hungarogas	6.511	6.880
Messer Medical	2.821	709
Messer Tatragas	2.351	3.428
Messer Polska	220	-
Messer Tehnogas Praha	118	-
Messer Bulgaria	62	118
Asco AG	-	3.317
Messer France	-	591
Oxysphair	-	118
Messer Belgija	-	31
Ukupno	523.202	1.447.220

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, osnovnih sredstava, zakupa

U hiljadama RSD	2019	2018
Messer Hungarogas	375.813	328.406
Messer Bulgaria	275.789	248.342
Messer Tehnoplina	188.631	192.021
Messer Croatia Plin	164.374	196.907
Messer Romania	110.772	136.782
Messer Vardar Tehnogas	72.783	97.050
Messer Mostar Plin	52.781	55.905
Messer Gas Pak	36.065	43.407
Messer Tatragas	17.853	3.537
Messer Polska	10.517	12.937
MEC GROUP	4.375	2.662
Messer Group	3.975	828
Messer Belgium	2.500	10.695
Messer Austria	2.441	8.199
Messer Ibérica de Gasses SA	812	-
Messer B.V	653	5.784
Messer Schweiz AG	454	-
Messer Technogas Praha	255	-
Messer Energo Gas	200	4.549
Messer Industriegase GmbH	159	-
Messer Griesheim (China) Investment	60	-
WUJIANG MESSER INDUSTRIAL GAS CO	36	-
Messer Haiphong Industrial Gases Co	36	-
Messer France	26	-
Asco Kohlensäure AG	24	-
Messer Information Services GmbH	13	-
MP Production Sp. z.o.o.	10	-
Messer Slovenija	-	137.376
Ukupno	1.321.407	1.485.387

U hiljadama RSD	2019	2018
Potraživanja za date avanse:		
Messer Cutting Welding	18.694	7.369
Messer Elme	-	-
Ukupno	18.694	7.369

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Matičnog društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2019	2018
Kratkoročna primanja	13.852	10.423
Ukupno	13.852	10.423

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Matično društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2019. godine.

Procenat usaglašenih potraživanja i obaveza na gore navedeni datum je sledeći:

U %	2019	2018
Potraživanja po osnovu prodaje	96,78%	96,48%
Dugoročna potraživanja	100%	100%
Ostala potraživanja	100%	100%
Obaveze iz poslovanja	100%	100%
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	100%	100%
Ostale obaveze	100%	100%

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) *Sudski sporovi*

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2019. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37 na dan 31. decembra 2019. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 94.628 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Grupe smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist JP EPS Ogranak RB Kolubara	8.688
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	7.104
Garancija izdata u korist EPS	6.930
Garancija izdata u korist Kliničkog Centra Srbije	5.200
Garancija izdata u korist JP EPS Kostolac	2.222
Garancija izdata u korist JP EPS TENT	1.895
Garancija izdata u korist Termoinžinjeri	1.888
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.114
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	1.000
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	898
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	800
Garancija izdata u korist Institut za zaštitu majki i dece	591
Garancija izdata u korist China Machineri Engineering	300
Ukupno na dan 31.12.2019	67.630

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Carinske uprave	16.000
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	5.973
Garancija izdata u korist Kliničkog Centra Srbije	5.200
Garancija izdata u korist EPS Kolubara Lazarevac	4.979
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	2.987
Garancija izdata u korist JP EPS TENT	2.720
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	2.063
Garancija izdata u korist Termoinžinjeri	1.477
Garancija izdata u korist JP EPS	1.250
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.092
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	1.000
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	943
Garancija izdata u korist JP EPS	770
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	600
Garancija izdata u korist Institut za zaštitu majki i dece	591
Garancija izdata u korist Termoinžinjeri	411
Garancija izdata u korist China Machineri Engineering	118
Ukupno na dan 31. decembar 2018. godine	48.174

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA***Uticao COVID-19 virusa******Opšti pregled***

Svetska zdravstvena organizacija je 11. marta 2020. godine objavila da širenje korona virusa predstavlja pandemiju, usled čega je Vlada Republike Srbije ("Vlada") 15. marta 2020. godine proglasila vanredno stanje. U odgovoru na potencijalno ozbiljnu opasnost koju COVID-19 predstavlja po zdravlje stanovništva, Vladini organi su preduzeli mere na suzbijanju pandemije, uključujući i uvođenje ograničenja na prekogranično kretanje ljudi, ograničenja na dolazak u zemlju posetilaca iz inostranstva i "zatvaranja" pojedinih industrijskih sektora, što je uslovljeno daljim razvojem situacije. Neka društva su izdala uputstva svojim zaposlenima da ostanu kući i ograničila su ili privremeno obustavila svoje poslovanje.

Posledice COVID-19 krize se smatraju nekorrektivnim događajem nakon datuma bilansa stanja za konsolidovane izveštaje za 2019. godinu.

U danima nakon proglašenja vanrednog stanja, Grupa je zauzela proaktivan stav u odnosu na novonastalu situaciju i sačinilo je akcioni plan poslovanja u slučaju vanrednog stanja. Osnovna pretpostavka i cilj akcionog plana jeste redukovanje kontakta između zaposlenih, klijenata i ostalih zainteresovanih strana, tako da Grupa može na odgovoran način da se bori protiv širenja COVID-19 virusa. Prioritet rukovodstva Grupe je bio da smesta uvede parcijalni rad od kuće za zaposlene čije prisustvo nije neophodno da bi se poslovni procesi Grupe neometano odvijali.

U prvom tromesečju 2020. godine (period koji se završava 31. marta 2020. godine) nije bilo značajnog pogoršanja prihoda od prodaje u poređenju sa budžetom odnosno rezultatima u prošlosti na nivou Grupe, dok je na nivou Grupe promet u martu 2020. godine bio viši u poređenju sa istim periodom u prethodnoj godini i bio je veći od prometa u januaru i februaru 2020. godine za 2,42% odnosno 6,26%. Grupa uglavnom očekuje efekat ove krize tokom drugog tromesečja, dok se oporavak očekuje u poslednjem mesecu drugog tromesečja, sa normalizacijom poslovanja u trećem tromesečju. Ta očekivanja su uglavnom zasnovana na trenutnom razvoju pandemije i odnosnih zvaničnih procena i izjava državnih organa.

Stvarni efekat potencijalnog uticaja će zavistiti od razmere krize. Iako na datum izdavanja ovih finansijskih izveštaja nije moguće izvršiti razumnju procenu sadašnjih i budućih posledica ove krize na poslovanje Grupe, Grupa je svesna sledećih mogućih uticaja:

- Pojedini kupci su već obustavili proizvodnju za 2020. godinu (npr. auto industrija). Zbog prekida ili usporavanja lanaca snabdevanja i značajnog povećanja ekonomske neizvesnosti koja je imala negativan uticaj na ukupnu tražnju, može se očekivati da će promet u trećem tromesečju biti ispod budžetiranog ili uporednih vrednosti za prethodnu godinu;
- Pogoršanje naplate potraživanja od kupaca i povećanje ispravke vrednosti za nenaplativa potraživanja u 2020. godini;
- Neraspoloživost zaposlenih na duži vremenski period u slučaju daljeg širenja pandemije, što bi moglo da ima negativan uticaj na sposobnost Grupe da održi zahtevani nivo proizvodnje;
- Prekidi u transportu robe koji bi mogli da imaju za posledicu prekid u distribuiranju proizvoda do krajnjih kupaca;
- Eventualno preispitivanje ugovora sa kupcima;
- Potencijalno značajno smanjenje neto prihoda, EBITDA i dobiti pre poreza za 2020. godinu.

Finansijske mere Vlade

Republika Srbija

Kao odgovor na potencijalnu ekonomsku krizu Vlada Republike Srbije je objavila 31. marta 2020. godine planirani set mera za podsticaj privrede koje će biti preduzete sa ciljem ublažavanja posledica krize prouzrokovane zaraznom bolešću COVID-19. Cilj mera je da se očuva zaposlenost i podrže privredni subjekti kojima je poslovanje otežano tokom vanrednog stanja. Mere koje Vlada planira da preduzme, a koje mogu biti od koristi i za Preduzeće, jesu sledeće:

- Mere poreske politike, i
- Mere direktne pomoći privatnom sektoru.

Mere poreske politike se u najvećem delu odnose na odlaganje plaćanja dospelih poreskih obaveza uz kasniju otplatu na rate, najranije od početka 2021. godine, i obuhvataju sledeće mere:

- 1) Odlaganje plaćanja poreza na zarade i doprinosa za privatni sektor za period do početka 2021. godine uz mogućnost dodatnog naknadnog odlaganja. Odloženi dug će se naknadno namirivati u najviše 24 mesečne rate bez obračunate zatezne kamate.
- 2) Odlaganje plaćanja akontacija poreza na dobit u drugom kvartalu 2020.

Ove mere će se primenjivati jednako na sva privredna društva i preduzetnike bez obzira na njihovu veličinu ili ekonomsku snagu.

Mere direktne pomoći privatnom sektoru se odnose na direktna davanja i isplate pomoći privrednim društvima i preduzetnicima sa ciljem kontinuiteta isplata zarada. U vezi sa tim merama, Matično društvo kao veliko pravno lice moglo bi jedino da računa na direktnu pomoć u vidu uplate 50% minimalne zarade za svakog zaposlenog na privremenom plaćenom odsustvu koje je uređeno odredbama Zakona o radu. Ovom merom se neće ograničavati broj zaposlenih kojima je poslodavac odobrio meru privremenog plaćenog odsustva niti obim prava koji im je u toku odsustva određen.

Republika Slovenija

U nastojanju da pomognu privrednim društvima i preduzetnicima u svetlu događaja sa COVID-19 i objavom epidemije u Sloveniji, slovenačka Vlada je usvojila Akt o merama vanrednog stanja za odlaganje plaćanja dužnika, koje će biti na snazi 18 meseci. Moratorijum za plaćanje po kreditima je uveden za period od 12 meseci, što uključuje i druge finansijske mere, pri čemu su raspoložive kreditne linije od Slovenačke izvozne i razvojne banke ("SID"), Slovenačkog fonda za preduzetnike ("SEF") i Ministarstva privrednog razvoja i tehnologije ("MEDT"). Narodna skupština Republike Slovenije je usvojila nove mere za borbu protiv COVID-19 epidemiju usvajanjem Antikorona zakona, čime su proširene i delimično ukinute mere koje su već na snazi. Te mere se takođe odnose na određene izmene u oblasti plaćanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje u Sloveniji. Antikorona zakon se primenjuje retroaktivno od 13. marta 2020. godine i biće na snazi do 31. maja 2020. godine, ali u zavisnosti od statusa pandemije njegovo važenje može da se produži do juna 2020. godine.

Predložene poreske mere se odnose na sledeće:

- Od 13. marta do 31. maja 2020. godine svi doprinosi za socijalno osiguranje za zaposlene kojima je naloženo da rade od kuće, kao i za sve zaposlene koji ne mogu da rade zbog više sile,

biće plaćeni od strane države, međutim samo do iznosa naknade zarade, koja ne prevazilazi iznos prosečne mesečne zarade u Republici Sloveniji za 2019. godinu.

- Akontacija za porez na dobit se ukida za mesec april i maj 2020. godine.
- Poreskim obveznicima je omogućeno da podnesu zahtev za odlaganje plaćanja poreza za najviše dve godine, odnosno da plaćaju porez na 24 rate, u slučaju da su pretrpeli ekonomsku štetu zbog posledica pandemije i relevantnih Vladinih mera.

Bosna i Hercegovina

Relevantni državni organi Bosne i Hercegovine su usvojili sledeće mere pomoći:

- Predlog za mere pomoći poslodavcima u plaćanju doprinosa za socijalno osiguranje za zaposlene u privatnom sektoru.
- Ukidanje plaćanja akontacije za porez na dobit.
- Privremeno ukidanje zatezne kamate.
- Osnivanje garantnog fonda od BAM 80 miliona za bankarske kredite za obrtni kapital za najugroženije privredne sektore.
- Produženje roka za podnošenje poreza na dobit i smanjenje akontacionog plaćanja poreza na dobit privrednih društava.

Republika Albanija

Vladine mere pomoći u Republici Albaniji koje su trenutno na snazi uglavnom su fokusirane na moratorijum za otplatu kredita i na reprogramiranje planova za otplatu kredita. Trenutno, dužnici, fizička lica i privredna društva čija je finansijska situacija pogoršana zbog trenutne situacije, mogu da odlože za 3 meseca plaćanje rata po kreditima odobrenim od strane finansijskih institucija koje je licencirala Banka Albanije, tj. banke, nebankarske finansijske institucije, kao i štedionice i kreditne asocijacije. Ovim procesom se samo reprogramiraju obaveze dužnika, ali ne i oslobađanje od tih obaveza. Vlada trenutno razmatra i druge ekonomske mere.

Potencijalni uticaj na poslovanje Grupe

Matično društvo i njegova zavisna društva nemaju ni kredite ni zajmove uzete od finansijskih i ostalih finansijskih institucija i stoga nisu izloženi riziku zaduženosti. Finansiranje poslovanja Grupe se vrši isključivo iz sopstvenih sredstava.

Za svrhe identifikovanja mogućih budućih događaja i negativnih eksternih okolnosti, Grupa je sprovedla projekciju nekoliko scenarija (stres testovi) na nivou Matičnog društva i na konsolidovanom nivou Grupe. Svrha tih scenarija je da se proceni sposobnost Matičnog društva i Grupe da nastave da posluju u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, u svetlu raspoloživih novčanih rezervi, uključujući i date avanse.

Na dan 31. mart 2020. godine Matično društvo ima raspoložive novčane rezerve u iznosu od 3.839.314 hiljada dinara, što uključuje i date avanse u iznosu od RSD 1.181.866 hiljada. Prvi scenario predstavlja najekstremniji scenario zasnovan na pretpostavci da Matično društvo neće ostvariti nikakve prihode u narednih 9 meseci 2020. godine (april – decembar), sa sledećim ostalim ključnim pretpostavkama:

- Matično društvo održava samo neophodan nivo poslovanja (održavanje osnovnih troškova);
- Zaposleni u proizvodnji koji će biti angažovani na zahtevanom nivou poslovanja primaće punu zaradu, dok će ostali zaposleni biti na plaćenom odsustvu sa 60% postojeće zarade;

- Matično društvo će naplatiti nenaplaćena potraživanja na dan 31. mart 2020. godine, sa povećanjem stope nenaplativosti potraživanja za 40%;
- Sve neizmirene obaveze na dan 31. decembar 2020. godine će biti u potpunosti plaćana do 31. decembar 2020. godine (obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu zarada, druge obaveze);
- Matično društvo neće da konkuriše za raspoložive mere koje sprovodi Vlada u cilju podrške privatnom sektoru i jačanju privrede;

Stres test po navedenim pretpostavkama ukazuje da Matično društvo ima dovoljne novčane rezerve da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja do 31. decembra 2020. godine, i za značajan broj meseci nakon tog datuma.

Pored toga, Matično društvo je takođe uzelo u obzir druga scenarija, sa osnovnom pretpostavkom smanjenja prihoda od prodaje i povećanja nenaplativih potraživanja za 20%, 30% i 50%, sa održavanjem proizvodnje na nivou koji zadovoljava trenutnu tražnju, bez posebnih smanjenja troškova zarada i bez investicionih ulaganja u proširenje kapaciteta, između ostalih relevantnim inputa za scenarija, i zaključilo je da pod svakim scenarijom Matično društvo će biti sposobno da generiše pozitivne novčane tokove iz poslovnih aktivnosti i stoga će biti u mogućnosti da dodatno uveća svoje sadašnje novčane rezerve.

Sa stanovišta Grupe, na dan 31. marta 2020. godine Grupa ima raspoložive novčane rezerve u iznosu od RSD 4.026.793 hiljada, što uključuje i date avanse u iznosu od RSD 1.181.866 hiljada. Prvi scenario stres testa ukazuje da Grupa ima dovoljne novčane rezerve da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja do 31. decembra 2020. godine, i za značajan broj meseci nakon tog datuma. Takođe, ostali scenariji stres testa sa varijacijama u prometu i stopama nenaplativih potraživanja ukazuju da će Grupa biti u mogućnosti da generiše održive novčane tokova i stoga će biti sposobna da izmiri tekuće obaveze po njihovom dospeću, kao i da održi adekvatne novčane rezerve tokom preostalog dela 2020. godine.

Rukovodstvo Grupe pažljivo prati razvoj situacije i nastoji da pronađe raspoložive načine da umanjí uticaj širenja korona virusa na samu Grupu. Grupa je uglavnom fokusirana na održavanje svojih proizvodnih sposobnosti, kao i na održavanje sadašnje likvidnosne pozicije.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, kao što je već obelodanjeno u napomeni 3.2. uz konsolidovane finansijske izveštaje. Rukovodstvo je analiziralo činjenice, okolnosti i neizvesnosti koji su prisutni na datum izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja. Rezultati stres testova, kao što je gorespomenuto, pokazuju da Grupa raspolaze adekvatnim resursima da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja u periodu od najmanje 12 meseci posle datuma izveštavanja. Stoga, rukovodstvo Grupe je zaključilo da ne postoji materijalna neizvesnost u vezi sa pretpostavkom stalnosti poslovanja na datum izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Ostalo

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije odnosno dodatna obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima za 2019. godinu.

U Beogradu, 31.03.2020. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Zakonski zastupnik

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Đorđe Savić
Izvršni direktor

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2019. GODINU

1. Opšti podaci

Messer Tehnogas AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942. Isto ima registrovan ogranak (deo stranog društva) u Crnoj Gori.

Web adresa društva je www.messer.rs

E-mail adresa društva je postoffice@meser.rs

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata BD 13962/2005, 28.04.2005.

Osnovna delatnost društva je pod šifrom 02011, proizvodnja industrijskih gasova.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Messer Tehnogas kao akcionarsko društvo je uključeno u organizovano trgovanje Beogradske berze u segmentu trgovanja Open Market.

Uplaćeni i upisani kapital društva je 21.386.420,08 EUR

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%, sa vlasništvom 849.396 običnih akcija.

Messer Tehnogas ima učešće u povezanim licima i to:

- Messer GTM d.o.o., Kosovska Mitrovica, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer GTM je 100%.
- Messer BH Gas d.o.o, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovinoi, jednu u Sarajevu i jednu Zenici , vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer BH GAS je 100%.
- Messer Albagaz d.o.o.,Tirana, Albanija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Albagas je 100%.
- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Sloveniji je 99,13%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura Grupe

Grupa je registrovana za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik
- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Grupa posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2004, FSSC 22000-2010, ISO 17025, HACCP. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azotsuboksid.

Grupa ima jednodomno upravljanje pa osim Skupštine akcionara ima Odbor direktora. Izvršni član Odbora direktora je Izvršni direktor i zakonski zastupnik Društva.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đurićin, član
- Franz Gerfried Schmidt, član
- Đorđe Savić, član

Izvršni direktor društva od 01.01.2019. je Đorđe Savić.

Menadžment Matičnog društva sačinjavaju:

- Đorđe Savić, Izvršni direktor i zakonski zastupnik
- Ilija Trujić, Prokurist
- Biljana Juzbaša, Prokurist
- Zoran Radibratović, Prokurist
- Mirko Goranović, Prokurist

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za poslovne aktivnosti a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine Grupe, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prema proceni Ministarstva finansija Republike Srbije realni rast BDP-a u 2019. godini iznosio je 4,2 %, čime je inicijalna projekcija premašena za 0,7 p.p. Dinamičnija privredna aktivnost od očekivane rezultat je pre svega snažnijeg doprinosa građevinarstva posmatrano sa proizvodne strane, odnosno intenzivnijeg investiranja posmatrano po agregatima upotrebe. Industrijska proizvodnja je u decembru 2019. godine ostvarila međugodišnje povećanje fizičkog obima proizvodnje od 8,3 %. Ukupna industrija u 2019. godini ostvarila je rast fizičkog obima od 0,3%.

U 2019. godini obim ukupne spoljnotrgovinske razmene je međugodišnje veći za 11,3% i iznosio je 52,5 mlrd evra.

Pokrivenost robnog uvoza izvozom u 2019. godini iznosila je 73,4%. Najznačajniji spoljnotrgovinski partneri Srbije su Nemačka, Italija i Ruska Federacija.

2019. godinu karakteriše nastavak pozitivnih kretanja zarada. Prosečna neto zarada je u novembru međugodišnje povećana za 11,4% nominalno, odnosno 9,8% realno i iznosila je 56.331 dinara.

Međugodišnja inflacija je u decembru iznosila 1,9%, što je u granicama dozvoljenog odstupanja od cilja NBS ($3 \pm 1,5\%$). Ukupna kreditna aktivnost u decembru je zabeležila snažan rast od 8,9%, mg, nominalno.

Dinar je prosečno u decembru 2019. godine međugodišnje nominalno i realno ojačao za 0,6 % i 1,2%, respektivno. Istovremeno, devizne rezerve su povećane za 18,8% i iznosile su 13,4 mlrd evra.

Na kraju 2019. godine budžet Republike je u suficitu u iznosu od 12,8 mlrd dinara.

Messer Tehnogas je 2019. godine imao neznatan pad poslovnih prihoda u poredenju sa prethodnom godinom.

Poslovanje Messer Tehnogasa 2019. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA

	31.12.2019. RSD 000	31.12.2018. RSD 000
Poslovni prihodi	12.449.915	10.511.915
Prihodi od prodaje robe	12.058.297	10.283.236
Drugi poslovni prihodi	391.618	228.679
Poslovni rashodi	9.781.371	8.201.281
Nabavna rednost prodane robe	1.150.293	698.226
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	13.954	19.654
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	669.338	497.370
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	577.363	554.075
Troškovi materijal	1.146.354	1.132.035
Troškovi energije i goriva	2.518.729	2.413.072
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	1.426.949	1.111.644
Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.453.072	1.162.756
Ostali poslovni rashodi	2.191.903	1.646.497
Poslovni dobitak	2.668.544	2.310.634
Finansijski prihodi	59.039	84.795
Finansijski rashodi	42.396	40.359
Prihodi od uslađenja vrednosti imovine	41.616	-
Rashodi od uslađenja vrednosti imovine	26.526	28.730
Ostali prihodi	41.694	77.025
Ostali rashodi	53.101	29.425
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.688.870	2.373.940
Neto gubitak/dobitak poslovanja	(4.622)	10.841
Dobitak pre oporezivanja	2.684.248	2.384.781
Poreski rashodi perioda	403.460	286.702
Odloženi poreski rashodi/prihodi	35.057	15.147
Neto dobitak	2.315.845	2.113.226

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

	31.12.2019.	31.12.2018.
	RSD 000	RSD 000
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	61.862	61.255
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.259.273	12.807.026
Učešća u kapitalu	66.348	67.001
Ostali dugoročni finansijski plasmani	173.574	181.256
Dugoročna potraživanja	78.627	104.898
Ukupna stalna imovina	13.639.684	12.232.115
Zalihe	607.846	622.703
Potraživanja	3.048.257	3.490.214
Druga potraživanja	261.826	168.444
Kratkoročni finansijski plasmani	2.498.170	2.524.806
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.605.723	1.364.809
Porez na dodatu vrednost i AVR	30.948	205.089
Ukupna obrtna imovina	9.052.770	8.376.065
Odložena poreska sredstva	122.598	87.927
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	22.815.052	21.685.428
Vanposlovna aktiva	69.092	50.193
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.284.173	1.282.231
Učešće bez prava kontrole (Manjinski kapital Messer Slovenija)	278.208	276.499
Nerspoređena dobit i gubitak	17.235.513	15.386.847
Ukupan kapital	20.682.128	18.829.811
Dugoročna rezervisanja	150.499	145.637
Dugoročni krediti	-	-
Ostale dugoročne obaveze	23.067	5.910
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze	1.463	-
Primljeni avansi , depoziti i kaucije	44.977	31.937
Obaveze iz poslovanja	1.321.799	2.466.304
Ostale kratkoročne obaveze	160.144	143.181
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	141.986	37.930
PVR	283.116	18.510

Ukupne kratkoročne obaveze	1.953.485	2.697.862
Odložene poreske obaveze	5.873	6.208
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	22.815.051	21.685.428
Vanbilansa pasiva	69.092	50.193

FINANSIJSKI POKAZATELJI GRUPE	
Prinos na ukupan kapital	13,00%
Neto prinos na sopstveni kapital	11,20%
Stepen zaduženosti	9,42%
Stopa neto dobitka	18,60%
I stepen likvidnosti	133,39%
II stepen likvidnosti	432,30%
Neto obrtni kapital	7.099.285 HRSD
Tržišna kapitalizacija	14.118.245.302RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Ogranci preduzeća	31.12.2019.	31.12.2018.
Beograd	138	134
Smederevo	49	51
Pančevo	35	36
Novi Sad	19	20
Niš	26	27
Bor	18	18
Kraljevo	47	43
Petrovac na moru	19	18
Ukupno	351	347

4. Opis očekivanog razvoja Grupe u narednom periodu, planirani budući razvoj, promene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Od 01.07.2016. godine kineska kompanija Hesteel je preuzela Železaru Smederevo, koja je najveći kupac Messer Tehnogasa. Dana 28.06.2016. Messer Tehnogas je sklopio dugoročan ugovor o snabdevanju sa Hesteelom (danas HBIS Group).

Dana 18.12.2018. drugog najvećeg kupca Messer Tehnogasa, Rudarsko-topionički basen (RTB) Bor preuzela je kineska kompanija Zijin International Finance Company Limited. Sa Zijin Bor Copper doo Bor u decembru 2019. godine obnovljen je ugovor o saradnji.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2020. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 9.111.727 HRSD i investicije u iznosu od 2.099.865 HRSD.

Plan Grupe je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvarenje planiranih investicija kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite

Grupa u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment Grupe na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

U okviru Napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje opisani su relevantni rizici od značaja za finansijski položaj Grupe i uspešnost poslovanja.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Grupe i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevnom sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Grupa kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Uticaj COVID-19 virusa

Opšti pregled

Svetska zdravstvena organizacija je 11. marta 2020. godine objavila da širenje korona virusa predstavlja pandemiju, usled čega je Vlada Republike Srbije ("Vlada") 15. marta 2020. godine proglasila vanredno stanje. U odgovoru na potencijalno ozbiljnu opasnost koju COVID-19 predstavlja po zdravlje stanovništva, Vladini organi su preduzeli mere na suzbijanju pandemije, uključujući i uvođenje ograničenja na prekogranično kretanje ljudi, ograničenja na dolazak u zemlju posetilaca iz inostranstva i "zatvaranja" pojedinih industrijskih sektora, što je uslovljeno daljim razvojem situacije. Neka društva su izdala uputstva svojim zaposlenima da ostanu kući i ograničila su ili privremeno obustavila svoje poslovanje.

Posledice COVID-19 krize se smatraju nekororektivnim događajem nakon datuma bilansa stanja za konsolidovane izveštaje za 2019. godinu.

U danima nakon proglašenja vanrednog stanja, Grupa je zauzela proaktivan stav u odnosu na novonastalu situaciju i sačinilo je akcioni plan poslovanja u slučaju vanrednog stanja. Osnovna pretpostavka i cilj akcionog plana jeste redukovanje kontakta između zaposlenih, klijenata i ostalih zainteresovanih strana, tako da Grupa može na odgovoran način da se bori protiv širenja COVID-19 virusa. Prioritet rukovodstva Grupe je bio da smesta uvede parcijalni rad od kuće za zaposlene čije prisustvo nije neophodno da bi se poslovni procesi Grupe neometano odvijali.

U prvom tromesečju 2020. godine (period koji se završava 31. marta 2020. godine) nije bilo značajnog pogoršanja prihoda od prodaje u poređenju sa budžetom odnosno rezultatima u prošlosti na nivou Grupe, dok je na nivou Grupe promet u martu 2020. godine bio viši u poređenju sa istim periodom u prethodnoj godini i bio je veći od prometa u januaru i februaru 2020. godine za 2,42% odnosno 6,26%. Grupa uglavnom očekuje efekat ove krize tokom drugog tromesečja, dok se oporavak očekuje u poslednjem mesecu drugog tromesečja, sa normalizacijom poslovanja u trećem tromesečju. Ta očekivanja su uglavnom zasnovana na trenutnom razvoju pandemije i odnosnih zvaničnih procena i izjava državnih organa.

Stvarni efekat potencijalnog uticaja će zavisi od razmere krize. Iako na datum izdavanja ovih finansijskih izveštaja nije moguće izvršiti razumnu procenu sadašnjih i budućih posledica ove krize na poslovanje Grupe, Grupa je svesna sledećih mogućih uticaja:

- Pojedini kupci su već obustavili proizvodnju za 2020. godinu (npr. auto industrija). Zbog prekida ili usporavanja lanaca snabdevanja i značajnog povećanja ekonomske neizvesnosti koja je imala negativan uticaj na ukupnu tražnju, može se očekivati da će promet u trećem tromesečju biti ispod budžetiranog ili uporednih vrednosti za prethodnu godinu;
- Pogoršanje naplate potraživanja od kupaca i povećanje ispravke vrednosti za nenaplativa potraživanja u 2020. godini;
- Neraspoloživost zaposlenih na duži vremenski period u slučaju daljeg širenja pandemije, što bi moglo da ima negativan uticaj na sposobnost Grupe da održi zahtevani nivo proizvodnje;
- Prekidi u transportu robe koji bi mogli da imaju za posledicu prekid u distribuiranju proizvoda do krajnjih kupaca;
- Eventualno preispitivanje ugovora sa kupcima;
- Potencijalno značajno smanjenje neto prihoda, EBITDA i dobiti pre poreza za 2020. godinu.

Finansijske mere Vlade

Republika Srbija

Kao odgovor na potencijalnu ekonomsku krizu Vlada Republike Srbije je objavila 31. marta 2020. godine planirani set mera za podsticaj privrede koje će biti preduzete sa ciljem ublažavanja posledica krize prouzrokovane zaraznom bolešću COVID-19. Cilj mera je da se očuva zaposlenost i podrže privredni subjekti kojima je poslovanje otežano tokom vanrednog stanja. Mere koje Vlada planira da preduzme, a koje mogu biti od koristi i za Preduzeće, jesu sledeće:

- Mere poreske politike, i
- Mere direktne pomoći privatnom sektoru.

Mere poreske politike se u najvećem delu odnose na odlaganje plaćanja dospelih poreskih obaveza uz kasniju otplatu na rate, najranije od početka 2021. godine, i obuhvataju sledeće mere:

- 1) Odlaganje plaćanja poreza na zarade i doprinosa za privatni sektor za period do početka 2021. godine uz mogućnost dodatnog naknadnog odlaganja. Odloženi dug će se naknadno namirivati u najviše 24 mesečne rate bez obračunate zatezne kamate.
- 2) Odlaganje plaćanja akontacija poreza na dobit u drugom kvartalu 2020.

Ove mere će se primenjivati jednako na sva privredna društva i preduzetnike bez obzira na njihovu veličinu ili ekonomsku snagu.

Mere direktne pomoći privatnom sektoru se odnose na direktna davanja i isplate pomoći privrednim društvima i preduzetnicima sa ciljem kontinuiteta isplata zarada. U vezi sa tim merama, Matično društvo kao veliko pravno lice moglo bi jedino da računa na direktnu pomoć u vidu uplate 50% minimalne zarade za svakog zaposlenog na privremenom plaćenom odsustvu koje je uređeno odredbama Zakona o radu. Ovom merom se neće ograničavati broj zaposlenih kojima je poslodavac odobrio meru privremenog plaćenog odsustva niti obim prava koji im je u toku odsustva određen.

Republika Slovenija

U nastojanju da pomognu privrednim društvima i preduzetnicima u svetlu događaja sa COVID-19 i objavom epidemije u Sloveniji, slovenačka Vlada je usvojila Akt o merama vanrednog stanja za odlaganje plaćanja dužnika, koje će biti na snazi 18 meseci. Moratorijum za plaćanje po kreditima je uveden za period od 12 meseci, što uključuje i druge finansijske mere, pri čemu su raspoložive kreditne linije od Slovenačke izvozne i razvojne banke ("SID"), Slovenačkog fonda za preduzetnike ("SEF") i Ministarstva privrednog razvoja i tehnologije ("MEDT"). Narodna skupština Republike Slovenije je usvojila nove mere za borbu protiv COVID-19 epidemiju usvajanjem Antikorona zakona, čime su proširene i delimično ukinute mere koje su već na snazi. Te mere se takođe odnose na određene izmene u oblasti plaćanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje u Sloveniji. Antikorona zakon se primenjuje retroaktivno od 13. marta 2020. godine i biće na snazi do 31. maja 2020. godine, ali u zavisnosti od statusa pandemije njegovo važenje može da se produži do juna 2020. godine.

Predložene poreske mere se odnose na sledeće:

- Od 13. marta do 31. maja 2020. godine svi doprinosi za socijalno osiguranje za zaposlene kojima je naloženo da rade od kuće, kao i za sve zaposlene koji ne mogu da rade zbog više sile, biće plaćeni od strane države, međutim samo do iznosa naknade zarade, koja ne prevazilazi iznos prosečne mesečne zarade u Republici Sloveniji za 2019. godinu.
- Akontacija za porez na dobit se ukida za mesec april i maj 2020. godine.
- Poreskim obveznicima je omogućeno da podnesu zahtev za odlaganje plaćanja poreza za najviše dve godine, odnosno da plaćaju porez na 24 rate, u slučaju da su pretrpeli ekonomsku štetu zbog posledica pandemije i relevantnih Vladinih mera.

Bosna i Hercegovina

Relevantni državni organi Bosne i Hercegovine su usvojili sledeće mere pomoći:

- Predlog za mere pomoći poslodavcima u plaćanju doprinosa za socijalno osiguranje za zaposlene u privatnom sektoru.
- Ukidanje plaćanja akontacije za porez na dobit.
- Privremeno ukidanje zatezne kamate.
- Osnivanje garantnog fonda od BAM 80 miliona za bankarske kredite za obrtni kapital za najugroženije privredne sektore.
- Produženje roka za podnošenje poreza na dobit i smanjenje akontacionog plaćanja poreza na dobit privrednih društava.

Republika Albanija

Vladine mere pomoći u Republici Albaniji koje su trenutno na snazi uglavnom su fokusirane na moratorijum za otplatu kredita i na reprogramiranje planova za otplatu kredita. Trenutno, dužnici, fizička lica i privredna društva čija je finansijska situacija pogoršana zbog trenutne situacije, mogu da odlože za 3 meseca plaćanje rata po kreditima odobrenim od strane finansijskih institucija koje je licencirala Banka Albanije, tj. banke, nebankarske finansijske institucije, kao i štedionice i kreditne asocijacije. Ovim procesom se samo reprogramiraju obaveze dužnika, ali ne i oslobađanje od tih obaveza. Vlada trenutno razmatra i druge ekonomske mere.

Potencijalni uticaj na poslovanje Grupe

Matično društvo i njegova zavisna društva nemaju ni kredite ni zajmove uzete od finansijskih i ostalih finansijskih institucija i stoga nisu izloženi riziku zaduženosti. Finansiranje poslovanja Grupe se vrši isključivo iz sopstvenih sredstava.

Za svrhe identifikovanja mogućih budućih događaja i negativnih eksternih okolnosti, Grupa je sprovedla projekciju nekoliko scenarija (stres testovi) na nivou Matičnog društva i na konsolidovanom nivou Grupe. Svrha tih scenarija je da se proceni sposobnost Društva i Grupe da nastave da posluju u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, u svetlu raspoloživih novčanih rezervi, uključujući i date avanse.

Na dan 31. mart 2020. godine Matično društvo ima raspoložive novčane rezerve u iznosu od 3.839.314 hiljada dinara, što uključuje i date avanse u iznosu od RSD 1.181.866 hiljada. Prvi scenario predstavlja najekstremniji scenario zasnovan na pretpostavci da Matično društvo neće ostvariti nikakve prihode u narednih 9 meseci 2020. godine (april – decembar), sa sledećim ostalim ključnim pretpostavkama:

- Matično društvo održava samo neophodan nivo poslovanja (održavanje osnovnih troškova);
- Zaposleni u proizvodnji koji će biti angažovani na zahtevanom nivou poslovanja primaće punu zaradu, dok će ostali zaposleni biti na plaćenom odsustvu sa 60% postojeće zarade;
- Matično društvo će naplatiti nenaplaćena potraživanja na dan 31. mart 2020. godine, sa povećanjem stope nenaplativosti potraživanja za 40%;

- Sve neizmirene obaveze na dan 31. decembar 2020. godine će biti u potpunosti plaćana do 31. decembar 2020. godine (obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu zarada, druge obaveze);
- Matično društvo neće da konkuriše za raspoložive mere koje sprovodi Vlada u cilju podrške privatnom sektoru i jačanju privrede;

Stres test po navedenim pretpostavkama ukazuje da Matično društvo ima dovoljne novčane rezerve da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja do 31. decembra 2020. godine, i za značajan broj meseci nakon tog datuma.

Pored toga, Matično društvo je takođe uzelo u obzir druga scenarija, sa osnovnom pretpostavkom smanjenja prihoda od prodaje i povećanja nenaplativih potraživanja za 20%, 30% i 50%, sa održavanjem proizvodnje na nivou koji zadovoljava trenutnu tražnju, bez posebnih smanjenja troškova zarada i bez investicionih ulaganja u proširenje kapaciteta, između ostalih relevantnim inputa za scenarija, i zaključilo je da pod svakim scenarijom Matično društvo će biti sposobno da generiše pozitivne novčane tokove iz poslovnih aktivnosti i stoga će biti u mogućnosti da dodatno uveća svoje sadašnje novčane rezerve.

Sa stanovišta Grupe, na dan 31. marta 2020. godine Grupa ima raspoložive novčane rezerve u iznosu od RSD 4.026.793 hiljada, što uključuje i date avanse u iznosu od RSD 1.181.866 hiljada. Prvi scenario stres testa ukazuje da Grupa ima dovoljne novčane rezerve da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja do 31. decembra 2020. godine, i za značajan broj meseci nakon tog datuma. Takođe, ostali scenariji stres testa sa varijacijama u prometu i stopama nenaplativih potraživanja ukazuju da će Grupa biti u mogućnosti da generiše održive novčane tokova i stoga će biti sposobna da izmiri tekuće obaveze po njihovom dospeću, kao i da održi adekvatne novčane rezerve tokom preostalog dela 2020. godine.

Rukovodstvo Grupe pažljivo prati razvoj situacije i nastoji da pronade raspoložive načine da umanjí uticaj širenja korona virusa na samu Grupu. Grupa je uglavnom fokusirana na održavanje svojih proizvodnih sposobnosti, kao i na održavanje sadašnje likvidnosne pozicije.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, kao što je već obelodanjeno u napomeni 3.2. uz konsolidovane finansijske izveštaje. Rukovodstvo je analiziralo činjenice, okolnosti i neizvesnosti koji su prisutni na datum izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja. Rezultati stres testova, kao što je gorespomenuto, pokazuju da Grupa raspolaže adekvatnim resursima da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja u periodu od najmanje 12 meseci posle datuma izveštavanja. Stoga, rukovodstvo Grupe je zaključilo da ne postoji materijalna neizvesnost u vezi sa pretpostavkom stalnosti poslovanja na datum izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Ostalo

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije odnosno dodatna obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima za 2019. godinu.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- U okviru Napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje detaljno su obelodanjeni svi prihodi, obaveze i potraživanja sa povezanim licima.
- Messer Tehnogas AD je dana 16.07.2019. godine izvršio povećanje kapitala u Messer Sloveniji d.o.o čije je postao vlasnik 99,13% udela u toj kompaniji, dok ostatak od 0,87% udela predstavlja manjinski interes.

9. Aktivnosti Grupe na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Grupe u istraživanjima i razvoju novih primena u 2019.godini:

- Iz oblasti ekologije:
 1. Neutralizacija otpadnih voda pomoću ugljendioksida
 2. Tretman otpadne vode ozonom
 3. Tretman pitke vode ozonom
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji:
 1. Primena zamrzavanja voća u tunelima tečnim azotom
 2. Primena hlađenja tečnim azotom u kuterima i mikserima u mesnoj industriji
- Iz oblasti industrije
 1. Primena azota u elektronskoj industriji za mašine za lemljenje u zaštitnoj atmosferi
 2. Nova primena hlađenja svežeg betona pomoću azota
- Primena suvog leda:
 1. Čišćenje kulturno-istorijskog spomenika (Pobednik Beograd)
 2. Čišćenje u elektronskoj industriji –elektronskih sklopova
 3. Čišćenje tunela za pečenje farbe u mašinskoj industriji

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Grupi sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Ugradnja toplotna pumpa PB-58 za grejanje objekta PRV/manja potrošnja energije za grejanje korišćenjem otpadne toplote , odnosno manja potrošnja tehnološke pare, fabrika Smederevo,
- Ugradnja isparivačke stanice na rezervoara T-60 za tečni N₂/smanjenje gubitaka na otparavanju a samim tim i manji trošak energije po jedinici proizvoda, bezbedniji rad i veći stepen sigurnosti snabdevanja procesnim azotom, fabrika Smederevo,

- Izvršena adaptacija magacina za medicinska sredstva na kome je zamenjena stolarija i postavljena led rasveta, fabrika Novi Sad.
- Na upravnoj zgradi urađena izolacija zidova stiroporom i tavanaskog prostora sa kamenom vunom, obične sijalice na rasveti kruga zamenjene sa led lampama/smanjena potrošnja električne energije/,fabrika Pančevo,
- Ugradnja toplotne pumpe za grejanje objekata/znatno smanjenje utroška električne energije, fabrika Bor,
- Pokrenuta aktivnost na zameni radioaktivnih javljača požara, ugradnja novih kotlova za grejanje proizvodnih i administrativnih prostora, fabrika Niš

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Grupa ne poseduje sopstvene akcije. Grupa nije sticala sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Grupa ima registrovane ogranke: Ogranak Fabrika Beograd u opštini Rakovica, Ogranak Fabrika Bor u opštini Bor, Ogranak Fabrika Kraljevo u opštini Kraljevo, Ogranak Fabrika Niš u opštini Merošina, Ogranak Fabrika Smederevo u opštini Smederevo, Ogranak Fabrika Novi Sad u opštini Novi Sad grad, Ogranak Fabrika Pančevo u opštini Pančevo, Ogranak Fabrika Niš, Centar u opštini Palilula Niš. I ogranak u Crnoj Gori Fabrika Petrovac u Petrovcu.

13. Finansijski instrumenti koje Grupa koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije i to su:

- Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha investicije koje se drži do dospeća
- Krediti (zajmovi) i potraživanja
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

U okviru Napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje opisani su relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja preduzeća i uspešnost poslovanja.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji Grupa primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Grupa primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje Grupa sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Grupa je u potpunosti sprovodila sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)
- Compliance code, a sprovode se i compliance treninzi u cilju usavršavanja i osvežavanja znanja zaposlenih svih nivoa iz ove oblasti.

Grupa je nastavila da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu u Beogradu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja.

Beograd, 31.03.2020. godine.

Izvršni direktor

Dorde Savić

**II. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2019. GODINU**

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2019. GODINU

1. Opšti podaci

Messer Tehnogas AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942. Isto ima registrovan ogranak (deo stranog društva) u Crnoj Gori.

Web adresa društva je www.messer.rs

E-mail adresa društva je postoffice@meser.rs

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata BD 13962/2005, 28.04.2005.

Osnovna delatnost društva je pod šifrom 02011, proizvodnja industrijskih gasova.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Messer Tehnogas kao akcionarsko društvo je uključeno u organizovano trgovanje Beogradske berze u segmentu trgovanja Open Market.

Uplaćeni i upisani kapital društva je 21.386.420,08 EUR

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%, sa vlasništvom 849.396 običnih akcija.

Messer Tehnogas ima učešće u povezanim licima i to:

- Messer GTM d.o.o., Kosovska Mitrovica, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer GTM je 100%.
- Messer BH Gas d.o.o, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovinoi, jednu u Sarajevu i jednu Zenici , vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer BH GAS je 100%.
- Messer Albagaz d.o.o.,Tirana, Albanija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Albagas je 100%.
- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Sloveniji je 99,13%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura Grupe

Grupa je registrovana za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik
- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Grupa posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2004, FSSC 22000-2010, ISO 17025, HACCP. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azotsuboksid.

Grupa ima jednodomno upravljanje pa osim Skupštine akcionara ima Odbor direktora. Izvršni član Odbora direktora je Izvršni direktor i zakonski zastupnik Društva.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đurićin, član
- Franz Gerfried Schmidt, član
- Đorđe Savić, član

Izvršni direktor društva od 01.01.2019. je Đorđe Savić.

Menadžment Matičnog društva sačinjavaju:

- Đorđe Savić, Izvršni direktor i zakonski zastupnik
- Ilija Trujić, Prokurist
- Biljana Juzbaša, Prokurist
- Zoran Radibratović, Prokurist
- Mirko Goranović, Prokurist

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za poslovne aktivnosti a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine Grupe, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prema proceni Ministarstva finansija Republike Srbije realni rast BDP-a u 2019. godini iznosio je 4,2 %, čime je inicijalna projekcija premašena za 0,7 p.p. Dinamičnija privredna aktivnost od očekivane rezultat je pre svega snažnijeg doprinosa građevinarstva posmatrano sa proizvodne strane, odnosno intenzivnijeg investiranja posmatrano po agregatima upotrebe. Industrijska proizvodnja je u decembru 2019. godine ostvarila međugodišnje povećanje fizičkog obima proizvodnje od 8,3 %. Ukupna industrija u 2019. godini ostvarila je rast fizičkog obima od 0,3%.

U 2019. godini obim ukupne spoljnotrgovinske razmene je međugodišnje veći za 11,3% i iznosio je 52,5 mlrd evra.

Pokrivenost robnog uvoza izvozom u 2019. godini iznosila je 73,4%. Najznačajniji spoljnotrgovinski partneri Srbije su Nemačka, Italija i Ruska Federacija.

2019. godinu karakteriše nastavak pozitivnih kretanja zarada. Prosečna neto zarada je u novembru međugodišnje povećana za 11,4% nominalno, odnosno 9,8% realno i iznosila je 56.331 dinara.

Međugodišnja inflacija je u decembru iznosila 1,9%, što je u granicama dozvoljenog odstupanja od cilja NBS ($3 \pm 1,5\%$). Ukupna kreditna aktivnost u decembru je zabeležila snažan rast od 8,9%, mg, nominalno.

Dinar je prosečno u decembru 2019. godine međugodišnje nominalno i realno ojačao za 0,6 % i 1,2%, respektivno. Istovremeno, devizne rezerve su povećane za 18,8% i iznosile su 13,4 mlrd evra.

Na kraju 2019. godine budžet Republike je u suficitu u iznosu od 12,8 mlrd dinara.

Messer Tehnogas je 2019. godine imao neznatan pad poslovnih prihoda u poredenju sa prethodnom godinom.

Poslovanje Messer Tehnogasa 2019. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA

	31.12.2019. RSD 000	31.12.2018. RSD 000
Poslovni prihodi	12.449.915	10.511.915
Prihodi od prodaje robe	12.058.297	10.283.236
Drugi poslovni prihodi	391.618	228.679
Poslovni rashodi	9.781.371	8.201.281
Nabavna rednost prodane robe	1.150.293	698.226
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	13.954	19.654
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	669.338	497.370
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	577.363	554.075
Troškovi materijal	1.146.354	1.132.035
Troškovi energije i goriva	2.518.729	2.413.072
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	1.426.949	1.111.644
Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.453.072	1.162.756
Ostali poslovni rashodi	2.191.903	1.646.497
Poslovni dobitak	2.668.544	2.310.634
Finansijski prihodi	59.039	84.795
Finansijski rashodi	42.396	40.359
Prihodi od uslađenja vrednosti imovine	41.616	-
Rashodi od uslađenja vrednosti imovine	26.526	28.730
Ostali prihodi	41.694	77.025
Ostali rashodi	53.101	29.425
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.688.870	2.373.940
Neto gubitak/dobitak poslovanja	(4.622)	10.841
Dobitak pre oporezivanja	2.684.248	2.384.781
Poreski rashodi perioda	403.460	286.702
Odloženi poreski rashodi/prihodi	35.057	15.147
Neto dobitak	2.315.845	2.113.226

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

	31.12.2019.	31.12.2018.
	RSD 000	RSD 000
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	61.862	61.255
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.259.273	12.807.026
Učešća u kapitalu	66.348	67.001
Ostali dugoročni finansijski plasmani	173.574	181.256
Dugoročna potraživanja	78.627	104.898
Ukupna stalna imovina	13.639.684	12.232.115
Zalihe	607.846	622.703
Potraživanja	3.048.257	3.490.214
Druga potraživanja	261.826	168.444
Kratkoročni finansijski plasmani	2.498.170	2.524.806
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.605.723	1.364.809
Porez na dodatu vrednost i AVR	30.948	205.089
Ukupna obrtna imovina	9.052.770	8.376.065
Odložena poreska sredstva	122.598	87.927
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	22.815.052	21.685.428
Vanposlovna aktiva	69.092	50.193
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.284.173	1.282.231
Učešće bez prava kontrole (Manjinski kapital Messer Slovenija)	278.208	276.499
Nerspoređena dobit i gubitak	17.235.513	15.386.847
Ukupan kapital	20.682.128	18.829.811
Dugoročna rezervisanja	150.499	145.637
Dugoročni krediti	-	-
Ostale dugoročne obaveze	23.067	5.910
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze	1.463	-
Primljeni avansi , depoziti i kaucije	44.977	31.937
Obaveze iz poslovanja	1.321.799	2.466.304
Ostale kratkoročne obaveze	160.144	143.181
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	141.986	37.930
PVR	283.116	18.510

Ukupne kratkoročne obaveze	1.953.485	2.697.862
Odložene poreske obaveze	5.873	6.208
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	22.815.051	21.685.428
Vanbilansa pasiva	69.092	50.193

FINANSIJSKI POKAZATELJI GRUPE	
Prinos na ukupan kapital	13,00%
Neto prinos na sopstveni kapital	11,20%
Stepen zaduženosti	9,42%
Stopa neto dobitka	18,60%
I stepen likvidnosti	133,39%
II stepen likvidnosti	432,30%
Neto obrtni kapital	7.099.285 HRSD
Tržišna kapitalizacija	14.118.245.302RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Ogranci preduzeća	31.12.2019.	31.12.2018.
Beograd	138	134
Smederevo	49	51
Pančevo	35	36
Novi Sad	19	20
Niš	26	27
Bor	18	18
Kraljevo	47	43
Petrovac na moru	19	18
Ukupno	351	347

4. Opis očekivanog razvoja Grupe u narednom periodu, planirani budući razvoj, promene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Od 01.07.2016. godine kineska kompanija Hesteel je preuzela Železaru Smederevo, koja je najveći kupac Messer Tehnogasa. Dana 28.06.2016. Messer Tehnogas je sklopio dugoročan ugovor o snabdevanju sa Hesteelom (danas HBIS Group).

Dana 18.12.2018. drugog najvećeg kupca Messer Tehnogasa, Rudarsko-topionički basen (RTB) Bor preuzela je kineska kompanija Zijin International Finance Company Limited. Sa Zijin Bor Copper doo Bor u decembru 2019. godine obnovljen je ugovor o saradnji.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2020. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 9.111.727 HRSD i investicije u iznosu od 2.099.865 HRSD.

Plan Grupe je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvarenje planiranih investicija kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite

Grupa u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment Grupe na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

U okviru Napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje opisani su relevantni rizici od značaja za finansijski položaj Grupe i uspešnost poslovanja.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Grupe i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevnom sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnom praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Grupa kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Uticaj COVID-19 virusa

Opšti pregled

Svetska zdravstvena organizacija je 11. marta 2020. godine objavila da širenje korona virusa predstavlja pandemiju, usled čega je Vlada Republike Srbije ("Vlada") 15. marta 2020. godine proglasila vanredno stanje. U odgovoru na potencijalno ozbiljnu opasnost koju COVID-19 predstavlja po zdravlje stanovništva, Vladini organi su preduzeli mere na suzbijanju pandemije, uključujući i uvođenje ograničenja na prekogranično kretanje ljudi, ograničenja na dolazak u zemlju posetilaca iz inostranstva i "zatvaranja" pojedinih industrijskih sektora, što je uslovljeno daljim razvojem situacije. Neka društva su izdala uputstva svojim zaposlenima da ostanu kući i ograničila su ili privremeno obustavila svoje poslovanje.

Posledice COVID-19 krize se smatraju nekororektivnim događajem nakon datuma bilansa stanja za konsolidovane izveštaje za 2019. godinu.

U danima nakon proglašenja vanrednog stanja, Grupa je zauzela proaktivan stav u odnosu na novonastalu situaciju i sačinilo je akcioni plan poslovanja u slučaju vanrednog stanja. Osnovna pretpostavka i cilj akcionog plana jeste redukovanje kontakta između zaposlenih, klijenata i ostalih zainteresovanih strana, tako da Grupa može na odgovoran način da se bori protiv širenja COVID-19 virusa. Prioritet rukovodstva Grupe je bio da smesta uvede parcijalni rad od kuće za zaposlene čije prisustvo nije neophodno da bi se poslovni procesi Grupe neometano odvijali.

U prvom tromesečju 2020. godine (period koji se završava 31. marta 2020. godine) nije bilo značajnog pogoršanja prihoda od prodaje u poređenju sa budžetom odnosno rezultatima u prošlosti na nivou Grupe, dok je na nivou Grupe promet u martu 2020. godine bio viši u poređenju sa istim periodom u prethodnoj godini i bio je veći od prometa u januaru i februaru 2020. godine za 2,42% odnosno 6,26%. Grupa uglavnom očekuje efekat ove krize tokom drugog tromesečja, dok se oporavak očekuje u poslednjem mesecu drugog tromesečja, sa normalizacijom poslovanja u trećem tromesečju. Ta očekivanja su uglavnom zasnovana na trenutnom razvoju pandemije i odnosnih zvaničnih procena i izjava državnih organa.

Stvarni efekat potencijalnog uticaja će zavisi od razmere krize. Iako na datum izdavanja ovih finansijskih izveštaja nije moguće izvršiti razumnu procenu sadašnjih i budućih posledica ove krize na poslovanje Grupe, Grupa je svesna sledećih mogućih uticaja:

- Pojedini kupci su već obustavili proizvodnju za 2020. godinu (npr. auto industrija). Zbog prekida ili usporavanja lanaca snabdevanja i značajnog povećanja ekonomske neizvesnosti koja je imala negativan uticaj na ukupnu tražnju, može se očekivati da će promet u trećem tromesečju biti ispod budžetiranog ili uporednih vrednosti za prethodnu godinu;
- Pogoršanje naplate potraživanja od kupaca i povećanje ispravke vrednosti za nenaplativa potraživanja u 2020. godini;
- Neraspoloživost zaposlenih na duži vremenski period u slučaju daljeg širenja pandemije, što bi moglo da ima negativan uticaj na sposobnost Grupe da održi zahtevani nivo proizvodnje;
- Prekidi u transportu robe koji bi mogli da imaju za posledicu prekid u distribuiranju proizvoda do krajnjih kupaca;
- Eventualno preispitivanje ugovora sa kupcima;
- Potencijalno značajno smanjenje neto prihoda, EBITDA i dobiti pre poreza za 2020. godinu.

Finansijske mere Vlade

Republika Srbija

Kao odgovor na potencijalnu ekonomsku krizu Vlada Republike Srbije je objavila 31. marta 2020. godine planirani set mera za podsticaj privrede koje će biti preduzete sa ciljem ublažavanja posledica krize prouzrokovane zaraznom bolešću COVID-19. Cilj mera je da se očuva zaposlenost i podrže privredni subjekti kojima je poslovanje otežano tokom vanrednog stanja. Mere koje Vlada planira da preduzme, a koje mogu biti od koristi i za Preduzeće, jesu sledeće:

- Mere poreske politike, i
- Mere direktne pomoći privatnom sektoru.

Mere poreske politike se u najvećem delu odnose na odlaganje plaćanja dospelih poreskih obaveza uz kasniju otplatu na rate, najranije od početka 2021. godine, i obuhvataju sledeće mere:

- 1) Odlaganje plaćanja poreza na zarade i doprinosa za privatni sektor za period do početka 2021. godine uz mogućnost dodatnog naknadnog odlaganja. Odloženi dug će se naknadno namirivati u najviše 24 mesečne rate bez obračunate zatezne kamate.
- 2) Odlaganje plaćanja akontacija poreza na dobit u drugom kvartalu 2020.

Ove mere će se primenjivati jednako na sva privredna društva i preduzetnike bez obzira na njihovu veličinu ili ekonomsku snagu.

Mere direktne pomoći privatnom sektoru se odnose na direktna davanja i isplate pomoći privrednim društvima i preduzetnicima sa ciljem kontinuiteta isplata zarada. U vezi sa tim merama, Matično društvo kao veliko pravno lice moglo bi jedino da računa na direktnu pomoć u vidu uplate 50% minimalne zarade za svakog zaposlenog na privremenom plaćenom odsustvu koje je uređeno odredbama Zakona o radu. Ovom merom se neće ograničavati broj zaposlenih kojima je poslodavac odobrio meru privremenog plaćenog odsustva niti obim prava koji im je u toku odsustva određen.

Republika Slovenija

U nastojanju da pomognu privrednim društvima i preduzetnicima u svetlu događaja sa COVID-19 i objavom epidemije u Sloveniji, slovenačka Vlada je usvojila Akt o merama vanrednog stanja za odlaganje plaćanja dužnika, koje će biti na snazi 18 meseci. Moratorijum za plaćanje po kreditima je uveden za period od 12 meseci, što uključuje i druge finansijske mere, pri čemu su raspoložive kreditne linije od Slovenačke izvozne i razvojne banke ("SID"), Slovenačkog fonda za preduzetnike ("SEF") i Ministarstva privrednog razvoja i tehnologije ("MEDT"). Narodna skupština Republike Slovenije je usvojila nove mere za borbu protiv COVID-19 epidemiju usvajanjem Antikorona zakona, čime su proširene i delimično ukinute mere koje su već na snazi. Te mere se takođe odnose na određene izmene u oblasti plaćanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje u Sloveniji. Antikorona zakon se primenjuje retroaktivno od 13. marta 2020. godine i biće na snazi do 31. maja 2020. godine, ali u zavisnosti od statusa pandemije njegovo važenje može da se produži do juna 2020. godine.

Predložene poreske mere se odnose na sledeće:

- Od 13. marta do 31. maja 2020. godine svi doprinosi za socijalno osiguranje za zaposlene kojima je naloženo da rade od kuće, kao i za sve zaposlene koji ne mogu da rade zbog više sile, biće plaćeni od strane države, međutim samo do iznosa naknade zarade, koja ne prevazilazi iznos prosečne mesečne zarade u Republici Sloveniji za 2019. godinu.
- Akontacija za porez na dobit se ukida za mesec april i maj 2020. godine.
- Poreskim obveznicima je omogućeno da podnesu zahtev za odlaganje plaćanja poreza za najviše dve godine, odnosno da plaćaju porez na 24 rate, u slučaju da su pretrpeli ekonomsku štetu zbog posledica pandemije i relevantnih Vladinih mera.

Bosna i Hercegovina

Relevantni državni organi Bosne i Hercegovine su usvojili sledeće mere pomoći:

- Predlog za mere pomoći poslodavcima u plaćanju doprinosa za socijalno osiguranje za zaposlene u privatnom sektoru.
- Ukidanje plaćanja akontacije za porez na dobit.
- Privremeno ukidanje zatezne kamate.
- Osnivanje garantnog fonda od BAM 80 miliona za bankarske kredite za obrtni kapital za najugroženije privredne sektore.
- Produženje roka za podnošenje poreza na dobit i smanjenje akontacionog plaćanja poreza na dobit privrednih društava.

Republika Albanija

Vladine mere pomoći u Republici Albaniji koje su trenutno na snazi uglavnom su fokusirane na moratorijum za otplatu kredita i na reprogramiranje planova za otplatu kredita. Trenutno, dužnici, fizička lica i privredna društva čija je finansijska situacija pogoršana zbog trenutne situacije, mogu da odlože za 3 meseca plaćanje rata po kreditima odobrenim od strane finansijskih institucija koje je licencirala Banka Albanije, tj. banke, nebankarske finansijske institucije, kao i štedionice i kreditne asocijacije. Ovim procesom se samo reprogramiraju obaveze dužnika, ali ne i oslobađanje od tih obaveza. Vlada trenutno razmatra i druge ekonomske mere.

Potencijalni uticaj na poslovanje Grupe

Matično društvo i njegova zavisna društva nemaju ni kredite ni zajmove uzete od finansijskih i ostalih finansijskih institucija i stoga nisu izloženi riziku zaduženosti. Finansiranje poslovanja Grupe se vrši isključivo iz sopstvenih sredstava.

Za svrhe identifikovanja mogućih budućih događaja i negativnih eksternih okolnosti, Grupa je sprovedla projekciju nekoliko scenarija (stres testovi) na nivou Matičnog društva i na konsolidovanom nivou Grupe. Svrha tih scenarija je da se proceni sposobnost Društva i Grupe da nastave da posluju u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, u svetlu raspoloživih novčanih rezervi, uključujući i date avanse.

Na dan 31. mart 2020. godine Matično društvo ima raspoložive novčane rezerve u iznosu od 3.839.314 hiljada dinara, što uključuje i date avanse u iznosu od RSD 1.181.866 hiljada. Prvi scenario predstavlja najekstremniji scenario zasnovan na pretpostavci da Matično društvo neće ostvariti nikakve prihode u narednih 9 meseci 2020. godine (april – decembar), sa sledećim ostalim ključnim pretpostavkama:

- Matično društvo održava samo neophodan nivo poslovanja (održavanje osnovnih troškova);
- Zaposleni u proizvodnji koji će biti angažovani na zahtevanom nivou poslovanja primaće punu zaradu, dok će ostali zaposleni biti na plaćenom odsustvu sa 60% postojeće zarade;
- Matično društvo će naplatiti nenaplaćena potraživanja na dan 31. mart 2020. godine, sa povećanjem stope nenaplativosti potraživanja za 40%;

- Sve neizmirene obaveze na dan 31. decembar 2020. godine će biti u potpunosti plaćana do 31. decembar 2020. godine (obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu zarada, druge obaveze);
- Matično društvo neće da konkuriše za raspoložive mere koje sprovodi Vlada u cilju podrške privatnom sektoru i jačanju privrede;

Stres test po navedenim pretpostavkama ukazuje da Matično društvo ima dovoljne novčane rezerve da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja do 31. decembra 2020. godine, i za značajan broj meseci nakon tog datuma.

Pored toga, Matično društvo je takođe uzelo u obzir druga scenarija, sa osnovnom pretpostavkom smanjenja prihoda od prodaje i povećanja nenaplativih potraživanja za 20%, 30% i 50%, sa održavanjem proizvodnje na nivou koji zadovoljava trenutnu tražnju, bez posebnih smanjenja troškova zarada i bez investicionih ulaganja u proširenje kapaciteta, između ostalih relevantnim inputa za scenarija, i zaključilo je da pod svakim scenarijom Matično društvo će biti sposobno da generiše pozitivne novčane tokove iz poslovnih aktivnosti i stoga će biti u mogućnosti da dodatno uveća svoje sadašnje novčane rezerve.

Sa stanovišta Grupe, na dan 31. marta 2020. godine Grupa ima raspoložive novčane rezerve u iznosu od RSD 4.026.793 hiljada, što uključuje i date avanse u iznosu od RSD 1.181.866 hiljada. Prvi scenario stres testa ukazuje da Grupa ima dovoljne novčane rezerve da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja do 31. decembra 2020. godine, i za značajan broj meseci nakon tog datuma. Takođe, ostali scenariji stres testa sa varijacijama u prometu i stopama nenaplativih potraživanja ukazuju da će Grupa biti u mogućnosti da generiše održive novčane tokova i stoga će biti sposobna da izmiri tekuće obaveze po njihovom dospeću, kao i da održi adekvatne novčane rezerve tokom preostalog dela 2020. godine.

Rukovodstvo Grupe pažljivo prati razvoj situacije i nastoji da pronade raspoložive načine da umanjí uticaj širenja korona virusa na samu Grupu. Grupa je uglavnom fokusirana na održavanje svojih proizvodnih sposobnosti, kao i na održavanje sadašnje likvidnosne pozicije.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, kao što je već obelodanjeno u napomeni 3.2. uz konsolidovane finansijske izveštaje. Rukovodstvo je analiziralo činjenice, okolnosti i neizvesnosti koji su prisutni na datum izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja. Rezultati stres testova, kao što je gorespomenuto, pokazuju da Grupa raspolaže adekvatnim resursima da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja u periodu od najmanje 12 meseci posle datuma izveštavanja. Stoga, rukovodstvo Grupe je zaključilo da ne postoji materijalna neizvesnost u vezi sa pretpostavkom stalnosti poslovanja na datum izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Ostalo

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije odnosno dodatna obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima za 2019. godinu.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- U okviru Napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje detaljno su obelodanjeni svi prihodi, obaveze i potraživanja sa povezanim licima.
- Messer Tehnogas AD je dana 16.07.2019. godine izvršio povećanje kapitala u Messer Sloveniji d.o.o čije je postao vlasnik 99,13% udela u toj kompaniji, dok ostatak od 0,87% udela predstavlja manjinski interes.

9. Aktivnosti Grupe na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Grupe u istraživanjima i razvoju novih primena u 2019.godini:

- Iz oblasti ekologije:
 1. Neutralizacija otpadnih voda pomoću ugljendioksida
 2. Tretman otpadne vode ozonom
 3. Tretman pitke vode ozonom
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji:
 1. Primena zamrzavanja voća u tunelima tečnim azotom
 2. Primena hlađenja tečnim azotom u kuterima i mikserima u mesnoj industriji
- Iz oblasti industrije
 1. Primena azota u elektronskoj industriji za mašine za lemljenje u zaštitnoj atmosferi
 2. Nova primena hlađenja svežeg betona pomoću azota
- Primena suvog leda:
 1. Čišćenje kulturno-istorijskog spomenika (Pobednik Beograd)
 2. Čišćenje u elektronskoj industriji –elektronskih sklopova
 3. Čišćenje tunela za pečenje farbe u mašinskoj industriji

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Grupi sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Ugradnja toplotna pumpa PB-58 za grejanje objekta PRV/manja potrošnja energije za grejanje korišćenjem otpadne toplote , odnosno manja potrošnja tehnološke pare, fabrika Smederevo,
- Ugradnja isparivačke stanice na rezervoara T-60 za tečni N2/smanjenje gubitaka na otparavanju a samim tim i manji trošak energije po jedinici proizvoda, bezbedniji rad i veći stepen sigurnosti snabdevanja procesnim azotom, fabrika Smederevo,

- Izvršena adaptacija magacina za medicinska sredstva na kome je zamenjena stolarija i postavljena led rasveta, fabrika Novi Sad.
- Na upravnoj zgradi urađena izolacija zidova stiroporom i tavanaskog prostora sa kamenom vunom, obične sijalice na rasveti kruga zamenjene sa led lampama/smanjena potrošnja električne energije/,fabrika Pančevo,
- Ugradnja toplotne pumpe za grejanje objekata/znatno smanjenje utroška električne energije, fabrika Bor,
- Pokrenuta aktivnost na zameni radioaktivnih javljača požara, ugradnja novih kotlova za grejanje proizvodnih i administrativnih prostora, fabrika Niš

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Grupa ne poseduje sopstvene akcije. Grupa nije sticala sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Grupa ima registrovane ogranke: Ogranak Fabrika Beograd u opštini Rakovica, Ogranak Fabrika Bor u opštini Bor, Ogranak Fabrika Kraljevo u opštini Kraljevo, Ogranak Fabrika Niš u opštini Merošina, Ogranak Fabrika Smederevo u opštini Smederevo, Ogranak Fabrika Novi Sad u opštini Novi Sad grad, Ogranak Fabrika Pančevo u opštini Pančevo, Ogranak Fabrika Niš, Centar u opštini Palilula Niš. I ogranak u Crnoj Gori Fabrika Petrovac u Petrovcu.

13. Finansijski instrumenti koje Grupa koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije i to su:

- Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha investicije koje se drži do dospeća
- Krediti (zajmovi) i potraživanja
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

U okviru Napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje opisani su relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja preduzeća i uspešnost poslovanja.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji Grupa primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Grupa primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje Grupa sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Grupa je u potpunosti sprovodila sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)
- Compliance code, a sprovode se i compliance treninzi u cilju usavršavanja i osvežavanja znanja zaposlenih svih nivoa iz ove oblasti.

Grupa je nastavila da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu u Beogradu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja.

Beograd, 31.03.2020. godine.

Izvršni direktor

Dorde Savić

III IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine, promenama na kapitalu i o ostalom rezultatu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje

Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva <i>Površnik Olivera</i>

IV ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJIH IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj konsolidovanog društva za 2019. godinu, je razmotren i odobren 31.03.2020. od strane Izvršnog direktora. Godišnji izveštaj konsolidovanog društva u momentu objavljivanja još nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

V. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2019. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti.

VI. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji izveštaj konsolidovanog društva. Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja biće na usvajanju na redovnoj godišnjoj Skupštini. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće naknadno objavljena u celosti.

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj konsolidovanog društva, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju konsolidovanog društva.

U Beogradu,

Izvršni direktor

Dana 14.04.2020.

Đorđe Savić

Đorđe Savić

Površnik